

Брюксел, 18.7.2016 г.
COM(2016) 486 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА
И СМЕТНАТА ПАЛАТА**

ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕС ДО КРАЯ НА 2015 г.

Съдържание

1.	ОБОБЩЕНИЕ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ	2
2.	ПРОЦЕСИ	6
2.1.	Превантивни механизми	6
2.2.	Корективни механизми	6
2.3.	Рентабилност на системите за управление и контрол.....	9
2.4.	Вътрешен контрол в публичния сектор и управление на фондовете на ЕС..	10
3.	ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯ В КРАЯ НА 2015 Г.....	11
3.1.	Финансови корекции и събирания за 2015 г.	11
3.2.	Кумулативни финансови корекции и събирания до края на 2015 г.....	15
3.3.	Въздействие на финансовите корекции	18
4.	ЗЕМЕДЕЛИЕ И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ	19
4.1.	Превантивни действия	19
4.2.	Корективни действия.....	20
4.3.	Установени пропуски в управлението и контрола на държавите членки и предприети мерки	21
4.4.	Кумулативни данни	22
4.5.	Корекции от държавите членки	23
5.	ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ	24
5.1.	Превантивни действия	24
5.2.	Корективни действия.....	29
5.3.	Установени пропуски в управлението и контрола на държавите членки и предприети мерки	30
5.4.	Кумулативни данни	32
5.5.	Корекции от държавите членки	35
6.	ПРЯКО И НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ.....	36
ПРИЛОЖЕНИЯ: ПОДРОБНИ ДАННИ		37
1.	Финансови корекции през 2015 г. спрямо получените плащания от ЕС; разбивка по държави членки.....	37
2.	Разбивка на корекциите с единна ставка през 2015 г.	38
3.	Разбивка на финансовите корекции при източника през 2015 г.....	38
4.	Разбивка на нетните финансови корекции през 2015 г.	39
5.	Суми в областта на земеделието, които държавите членки са събрали от крайни бенефициери през 2015 г.	40
6.	Собствени корекции на държавите членки през 2015 г., приложени преди извършване на плащания към бенефициерите (в допълнение към доклада на Комисията)	41
7.	Кумулативни корекции към края на 2015 г., докладвани от държавите членки за политиката на сближаване за периода 2007—2013 г.	42

1. ОБОБЩЕНИЕ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Настоящото съобщение съдържа описание за функционирането на превантивните и корективните механизми, предвидени в законодателството на Европейския съюз (ЕС), и действията, които службите на Комисията предприемат, за защита на бюджета на ЕС от незаконни или неправомерни разходи. В него се предоставя също така най-точна прогноза за стойностите в резултат на използването на тези механизми, и се посочва как държавите членки участват в този процес и какво е въздействието върху тях. То допълва информацията, включена в обсъждането и анализирането на финансовите отчети от 2015 г. (ОАФО), Годишния отчет за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2015 г. (ГОУИ) и съответните части от годишните отчети за дейността на съответните генерални дирекции.

Около 80 % от бюджета на ЕС се изпълняват от държавите членки, които трябва да спазват общоприети правила за изпълнението на бюджета. Държавите членки са партньори на Комисията, що се отнася до осигуряването на спазване на законодателството на ЕС и защита на бюджета на ЕС.

Комисията защитава бюджета на ЕС, т.е. разходите на ЕС, от недължими или неправомерни разходи чрез два основни метода:

- (1) превантивни механизми (например предварителни проверки, прекъсвания и спиране на плащанията); както и
- (2) корективни механизми (главно финансови корекции, налагани на държавите членки, но също събирания на суми от получателите на плащания от ЕС). Когато превантивните механизми не са били ефективни, Комисията, в рамките на своите надзорни функции, трябва да прилага корективни механизми като крайна мярка.

Основната цел на финансовите корекции и събиранията е да се гарантира, че от бюджета на ЕС се финансират само разходи, които отговарят на правната рамка. В рамките на споделеното управление държавите членки носят основната отговорност за установяването на недължимо платени суми и събирането им от бенефициерите. С цел да се гарантира рентабилността на системите за контрол, едно от основните направления, по които службите на Комисията ще продължат да работят през настоящия мандат на колегиума, е да рационализират и оптимизират проверките и да предоставят ресурси за тези проверки, които се считат за най-подходящи за управлението на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността според регулаторната рамка. Основната цел при споделеното управление е да се повиши ефективността на системите за контрол на държавите членки.

Финансовите корекции по отношение на земеделието и развитието на селските райони винаги оказват нетно въздействие върху бюджета на ЕС чрез събирането на неправомерно изразходени суми, което води до възстановяването им в бюджета на ЕС. В рамките на политиката на сближаване държавите членки имат възможност да извършат замяна на недопустимите разходи с нови допустими разходи и по този начин да не изгубят финансирането от ЕС. При други видове управление финансовите корекции се използват за извършване на корекции, преди да се стигне до възстановяване към ЕС.

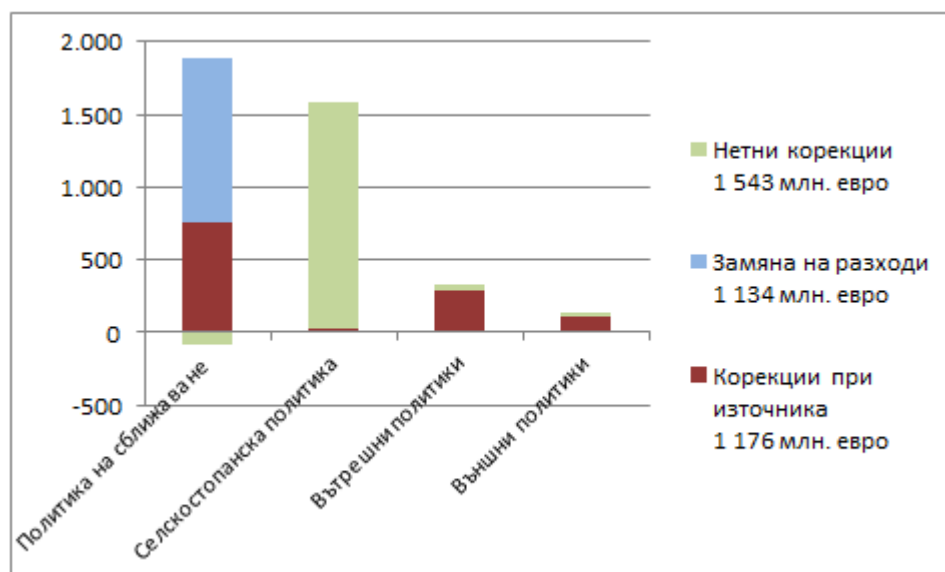
В настоящото съобщение се акцентира основно върху резултатите от надзорните функции на Комисията, но се предоставя информация и за резултатите от извършваните от държавите членки проверки.

Финансови корекции и събирания: Резултати за 2015 г.

Основните данни за финансовата 2015 година по отношение на въздействието на корективните мерки, предприети от Комисията, са, както следва:

Области на политика:	млн. евро	
	Общо финансови корекции и събирания, потвърдени през 2015 г.	Общо финансови корекции и събирания, извършени през 2015 г.
Земеделие и развитие на селските райони	1 292	1 587
Политика на сближаване	1 744	1 808
Вътрешни политики	326	317
Външни политики	132	136
Администрация	5	5
ОБЩО	3 499	3 853
% от бюджетните плащания	2,4 %	2,7 %

В следната графика в обобщен вид са представени извършените през 2015 г. различни видове корекции по области на политика (млн. евро):

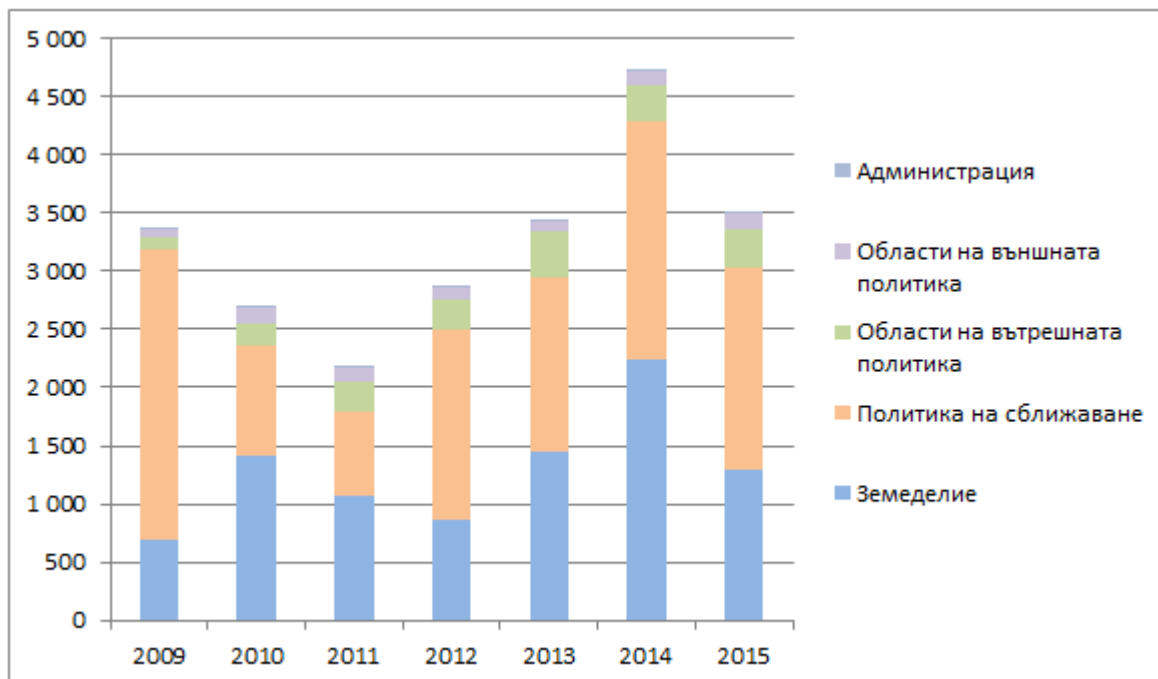

За определенията на трите вида корекции, моля, вж. раздел 2.2.2.

Финансови корекции и събирания: Кумулативни резултати

Кумулативните данни предоставят по-полезна информация относно значението на корективните механизми, използвани от Комисията, тъй като чрез тях се взема предвид многогодишният характер на по-голямата част от разходите на ЕС и се неутрализира въздействието на еднократните събития.

Финансови корекции и събирания, потвърдени през периода 2009—2015 г. (млн. евро):

- През периода 2009—2015 г. средната сума на потвърдените корекции възлиза на 3,3 млрд. евро или 2,4 % от средната сума на плащанията от бюджета на ЕС, докато средната сума на извършените корекции през този период възлиза на 3 млрд. евро или 2,2 % от плащанията — вж. графика 3.2.1.;

- За **Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)** средният процент на корекциите за финансовите корекции на Комисията за **периода от 1999 г. до края на 2015 г.** е **1,7 % от разходите** (всички от които са нетни финансови корекции) — вж. раздел 4.4.;
- За средствата по **Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд (ЕСФ) за периода 2000—2006 г.** (за които приключването е почти завършено), в края на 2015 г. общият процент на финансовите корекции, въз основа само на надзорната работа на Комисията, е **4,2 % от отпуснатите средства** — вж. раздел 5.4.1;
- Средната сума на потвърдените корекции при пряко и непряко управление за **периода 2009—2015 г.** е 380 млн. евро или **1,2 % от средната сума на плащанията.**
- Комисията анализира причините за възникване на грешките, които са открити през предходни периоди — вж. Доклад относно областите със системно високи равнища на грешките и основните причини за тях.

Защита на бюджета на ЕС: Основни заключения

Важна цел на стратегията на Комисията **„Бюджет на ЕС, ориентиран към резултатите“** е да се гарантира ефективност на разходите при разработването и прилагането на системите на управление и контрол, които възпрепятстват или идентифицират и коригират грешки. В стратегиите за контрол следователно трябва да бъде разгледано по-високо равнище на надзор и честота на проверките в по-рисковите области и да се гарантира ефективност на разходите.

Комисията се ориентира все повече към мерки, чрез които **неправомерните разходи се предотвратяват** и се спомага за **избягване на повторната поява на такива нередности** в бъдеще.

Горепосочените данни потвърждават положителните резултати от многогодишните превантивни и коригиращи дейности, предприети от Комисията и държавите членки, като доказват, че тези дейности **гарантират защитата на бюджета на ЕС от разходи, които са в нарушение на закона.**

Финансовите корекции и събиранията също са **стимул за държавите членки** да подобряват своите системи и процеси за предотвратяване появата на грешки в бъдеще.

Корекциите, за които е взето решение през годината, са обусловени от грешките и нередностите, открити през предходни години. **90 % от финансовите корекции**, за които е взето решение, са **извършени до края на 2015 г.**

Нетните корекции, които водят до възстановяване към бюджета на ЕС, са характерни за земеделието и развитието на селските райони, както и за **прякото и непрякото управление. Нетните корекции** по средствата за **политиката на сближаване до момента са изключение**, поради различната правна рамка и типа управление на бюджета (засилен превантивен механизъм).

Корекции с единна ставка се налагат, когато финансовото въздействие на грешките не може да бъде определено по-точно в количествено изражение с използването на пропорционални усилия.

По отношение на разходите при **пряко и непряко управление** са въведени специални рамки за контрол, които обхващат най-вече процеса на управление на безвъзмездни средства, тъй като съществуващите рискове се разглеждат в рамките на този процес.

Комисията подпомага и участва в **мрежата за вътрешен контрол в публичния сектор (ВКПС)**, която дава възможност на държавите членки да работят заедно с оглед на подобряването на вътрешния контрол, в това число управлението на средствата от ЕС, установяването на добри практики, по-специално когато ефективното изпълнение се оказва трудно (вж. Доклад относно областите със системно високи равнища на грешките и основните причини за тях).

Предвидени подобрения в многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. (МФР)

Земеделие и развитие на селските райони

Комисията започна да прилага редица отскоро налични превантивни инструменти като прекъсване, спиране и намаляване на финансирането от ЕС, с цел осигуряването на по-добра защита на бюджета на ЕС и допълнителното стимулиране на държавите членки за намаляване на неправомерните плащания. В този контекст изпълнението на плановете за действие от страна на държавите членки е станало основен елемент на набора от средства за бюджетно управление, с които Комисията разполага. Освен това Комисията активно насърчава и осъществява надзор върху новата роля на сертифициращите органи по отношение на осигуряването на законността и правомерността на плащанията, с цел да продължи да се развива подходът на единен одит и в управлението на ОСП.

Що се отнася до ЕФГЗ, Комисията постоянно приканва държавите членки да поддържат системите си за идентификация на земеделските парцели (СИЗП), по-специално като редовно ги актуализират. От държавите членки се изисква да приложат подходящи плановете за действие, когато със системата не се постига нужното ниво на качество, като едновременно с това са изправени пред риска от спиране на финансирането, ако планът за действие не бъде изпълнен правилно.

По отношение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), в етапа на програмиране бяха включени специални проверки на възможностите за контролиране и проверка на програмираните мерки. Освен това в случай на проблеми Комисията прекъсва плащанията, като може да прилага също така спирания. По принцип Комисията започна амбициозен процес на опростяване, с който се цели намаляване на сложността и административната тежест, което ще допринесе също и за допълнителното понижаване на риска от грешка.

Сближаване

С новата правна рамка се предвижда повишена отговорност за управляващите органи на програмата, които трябва своевременно да извършват задълбочени проверки във връзка с подаването на отчетите на програмата всяка година. Годишните отчети включват финансовите корекции, приложени от държавите членки по отношение на счетоводната година. Програмният одитен орган представя одитно становище относно отчетите и финансовите корекции и също одитно становище относно законността и правомерността на разходите в отчета въз основа на равнището на установения остатъчен риск след прилагането на всички корекции.

По време на счетоводната година Комисията задържа 10 % от всяко междинно плащане до финализирането на всички процедури за контрол, включително одитите при подаването на отчетите, прилага процедури за приемане на отчетите, след това изплаща или събира годишното салдо и извършва целеви одити, основани на риска, за да се увери, че не е останал незабелязан или некоригиран от държавите членки нито един сериозен недостатък, водещ до съществено равнище на риск при възстановените разходи. В противен случай Комисията трябва да приложи нетни финансови корекции.

Комисията ще продължи също така стриктно да прилага механизмите за прекъсване / спиране, които, когато е необходимо, водят до финансови корекции, в случай че има индикации за сериозни пропуски в системите за управление и контрол. Комисията ще продължи също така да организира мероприятия за изграждане на капацитета на програмните органи в областта на превантивните мерки, за да се подобри качеството на разходване и да се осигури тясно сътрудничество с одитните органи въз основа на принципа на единен одит с оглед на навременното и ефективно отстраняване на рисковете.

Пряко и непряко управление

Комисията е създала рамка за контрол на прякото и непрякото управление, с която се акцентира върху предварителните проверки на плащанията, задълбочените последващи проверки, които се извършват в помещенията на бенефициерите, след като разходите са направени и декларирани, както и върху мисиите за проверка в международни организации.

2. ПРОЦЕСИ

2.1. Превантивни механизми

Комисията използва редица превантивни механизми за защита на бюджета на ЕС. Комисията се ориентира във все по-голяма степен към мерки, чрез които неправомерните разходи се предотвратяват и се спомага за избягване на повторната поява на такива нередности в бъдеще.

При **режима на споделено управление** (т.е. селскостопанските разходи и разходите в рамките на политиката на сближаване) държавите членки носят основната отговорност през пълния цикъл на разходите за гарантирането на това, че изплащаните от бюджета на ЕС разходи са законосъобразни и правомерни. Комисията осигурява своевременен и задълбочен надзор, основан на резултатите от извършваните от ЕС одити, резултатите от националните одити, получени през годините, на резултатите от разследванията на OLAF и на всякаква друга информация, доведена до знанието на службите, в която се посочва системен недостатък или сериозни некоригирани нередности. Ключовите елементи, които показват ефективното функциониране на системата за мониторинг и контрол, се преоценяват постоянно, за да се предотвратяват неправомерни плащания.

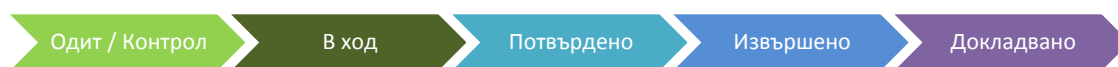
При **прякото и непрякото управление** превантивните мерки включват проверки от отговорните служби на допустимостта на разходите, декларирани от бенефициерите. Тези предварителни проверки са част от процесите на управление на програмите и имат за цел да предоставят задоволителни гаранции по отношение на законосъобразността и редовността на разходите, които се плащат. Службите на Комисията могат също да предоставят указания, особено по договорните въпроси, с цел да се гарантира добро и ефикасно управление на финансирането, а по този начин и по-малък риск от нередности. Защитата на финансовите интереси на Съюза се осигурява така също чрез системата на стопански субекти за ранно откриване и отстраняване (EDES), създадена и управлявана от Комисията.

2.2. Корективни механизми

2.2.1 Преглед

Значителна част от разходите на ЕС, например по линия на политиките на сближаване, научните изследвания и развитието на селските райони, са с многогодишен характер. В съответствие с член 32, параграф 2, буква д) от Финансовия регламент (ФР)¹ многогодишният характер се взема предвид при разработването и осъществяването на корективни мерки, както и при оценката на резултатите от тези действия. Корективните действия може да бъдат разделени на: а) финансови корекции и б) възстановявания, като и двете действия се извършват на всички етапи от жизнения цикъл на дадена програма, след като е направен разходът и/или плащането. Комисията е длъжна да прилага корективни механизми като крайна мярка, ако превантивните механизми не са били ефективни.

Последователността на корективните действия е следната:

2.2.2. Финансови корекции

Финансовите корекции **в ход** са предварителният етап, при който процедурата по прилагане на финансова корекция е започнала, но процесът на изразяване на възражения от съответната държава членка все още не е приключил. Посочените суми са само предварителни прогнози от службите на Комисията, които може да бъдат променени. От това следва, че те са предложени, но все още не са приети от държавите членки, нито пък от страна на Комисията е взето решение.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

Финансовата корекция е **потвърдена**, след като бъде приета от държавата членка или за нея бъде взето решение от Комисията.

Финансовата корекция се счита за **извършена**, когато корекцията е направена и записана в отчетите на Комисията, което означава, че финансовата трансакция е била валидирана от отговорния разпоредител с бюджетни кредити в следните случаи: приспадане от искането за междинно или окончателно плащане, нареждане за събиране на вземания и/или за отмяна на бюджетни кредити.

Комисията прилага следните видове финансови корекции по отношение на разходите, декларирани от държавите членки („последващи“ корекции):

- финансови корекции за индивидуални случаи въз основа на точно установяване на сумите, които са изразходени неправомерно, както и на финансовите последици за бюджета,
- екстраполирани финансови корекции, ако съответната сума може да бъде определена количествено въз основа на представителна статистическа извадка с достатъчна увереност,
- корекции с единна ставка, ако съответната сума не може да се определи количествено въз основа на представителна статистическа извадка или когато въздействието върху разходите на индивидуални грешки не може да бъде точно определено в количествено отношение (например финансови корекции на индивидуални договори за обществени поръчки въз основа на договорени единни ставки).

Всички финансови корекции, независимо от какъв вид са, имат негативно отражение върху националните бюджети, дори когато не се прави възстановяване към бюджета на ЕС, тъй като средствата трябва да се използват за замяна на недопустимите разходи.

Финансови корекции „**при източника**“ се използват за извършване на финансови корекции преди извършване на възстановяване към ЕС. Това се случва, когато корекцията се прилага от държавата членка, когато се удостоверяват нови разходи пред Комисията след и в резултат на плана за корективни действия, договорен с Комисията. Следва да се подчертае, че разликата между „последващите“ финансови корекции и финансовите корекции „при източника“ се състои в момента на прилагане.

Преглед на финансовите корекции във времето:

Замяната на разходи се отнася до възможността според законодателството за сближаване държавите членки да заменят недопустимите разходи с нови допустими разходи, при което не губят финансирането от ЕС (т.е. не нетна корекция, тъй като няма връщане на пари към бюджета на ЕС).

Нетната финансова корекция е корекция, която има нетно въздействие върху бюджета на ЕС (т.е. коригираните и събраните суми се възстановяват в бюджета на ЕС).

- Корекциите по отношение на средствата за земеделие и развитие на селските райони (ЕФГЗ, ЕЗФРСР, ФЕОГА) винаги водят до възстановяване в бюджета на ЕС, докато за политиката на сближаване, поради правната рамка, връщането на предварително платени суми в бюджета на ЕС е по-скоро изключение по време на изпълнението на програмите.
- Съгласно правната рамка, приложима за политиката на сближаване до програмния период 2007—2013 г., действителни парични потоци обратно в бюджета на ЕС са получавани единствено:
 - ако държавите членки не са в състояние да представят достатъчно допустими разходи,
 - след приключването на програми, при които замяната на недопустимите с допустими разходи вече не е възможна,
 - в случай на несъгласие с Комисията.

За периода 2014—2020 г. обаче беше въведена съществена промяна: Комисията има задължението да приложи нетна финансова корекция, в случай че в хода на одити от ЕС, извършени след подаването на гаранционните пакети, бъдат установени сериозни пропуски в ефективното функциониране на системата за управление и контрол, които преди това не са били открити, докладвани или коригирани на ниво държава членка. В такива случаи се премахва възможността от предходните програмни периоди държавата членка да приеме корекцията и да използва отново въпросните средства от ЕС.

При споделеното управление държавите членки правят големи усилия и посвещават ресурси за извършване на финансови корекции и събиране на недължимо платените суми от бенефициерите. Освен това те извършват проверки на управлението, контрол и одити на първа инстанция, които са в допълнение към проверките на Комисията, подробно описани по-горе.

2.2.3. Възстановявания

ЗЕМЕДЕЛИЕ И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

С Регламент (ЕО) № 1306/2013² относно финансирането на ОСП от държавите членки се изисква да възстановяват сумите, пропуснати в резултат на установени неправомерни плащания. В съответствие с принципа на субсидиарност обаче процедурите за възстановяване са изцяло отговорност на съответните държави членки и съответно са регламентирани с техните индивидуални административни и съдебни процедури. Поради това някои процедури дават бързи резултати, докато други отнемат повече време.

С цел преодоляване на забавянията от страна на някои държави членки при възстановяването на недължими плащания, законодателният орган въведе механизъм за автоматично уравниване, според който 50 % от всички недължими плащания, които държавите членки не са събрали от бенефициерите в рамките на 4 години или, в случай на съдебни производства, 8 години, ще се начисляват към техните национални бюджети (т.нар. „правило 50/50“). Дори след прилагането на този механизъм държавите членки обаче са длъжни да продължат процедурите си за събиране и ако те не изпълнят това си задължение с нужното старание, Комисията може да реши да начисли неизплатените суми в пълен размер на съответните държави членки. Освен това съгласно член 28 от Регламент (ЕС) № 908/2014³ от държавите членки се изисква да прихващат неизплатените задължения от бъдещите плащания към длъжника (задължителна компенсация).

С влизането в сила на новата правна рамка правилото 50/50 трябва да се прилага сега и за ЕЗФРСР през финансовата година, през която възниква, а не при приключването на програмата. Следователно, считано от финансовата 2014 г., от държавите членки се изисква да посочват

² Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

³ ОВ L 255, 28.8.2014 г., стр. 59.

сумите, които следва да бъдат начислени по правилото 50/50 така също за програмите по линия на ЕЗФРСР както за периода 2007—2013 г., така и за периода 2014—2020 г.⁴

Недължимите плащания, които произтичат от административни грешки, допуснати от националните органи, също трябва да се приспадат от годишните отчети на съответните разплащателни агенции и съответно да се изключат от финансирането от ЕС.

Що се отнася до ЕФГЗ, сумите, които са събрани от бенефициерите, се внасят в бюджета на ЕС като целеви приходи, след като от тях се приспаднат 20 % под формата на фиксирана такса за покриване на разходите по възстановяването⁵. При ЕЗФРСР събиранията се вземат предвид при бъдещо искане за възстановяване, получено от Комисията, и следователно могат да се използват повторно за програмата в рамките на програмния период. След края на периода на допустимост те се внасят в бюджета на ЕС като целеви приходи.

ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ

Подлежащите на събиране суми се определят в края или след приключване на програмите и водят до приходи за бюджета на ЕС. В настоящия програмен период (2014—2020 г.) и за пръв път през 2017 г. възстановявания ще се извършват също така в рамките на годишното приемане на отчетите. Комисията ще изчислява салдото между приетата сума по отчетите и сумите, които вече са платени на държавите членки през счетоводната година (годишно предварително финансиране и 90 % по заявленията за плащане). Когато сумата подлежи на възстановяване от държавата членка, тогава се издава разпореждане за възстановяване. Това разпореждане за възстановяване, което, когато е възможно, може да бъде изпълнено чрез приспадане от последващи заявления за плащане, не представлява финансова корекция и не намалява общото разпределение за програмата. Съответно тази сума ще се използва повторно за целите на програмата.

ПРЯКО И НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

При прякото и непрякото управление и в съответствие с ФР за недължимо платените суми разпоредителят с бюджетни кредити следва да изготвя нареждания за събиране на вземания. След това възстановяванията се извършват чрез директен банков трансфер от длъжника (и представляват целеви приход за бюджета на ЕС, който може да се използва повторно за целите на същата програма) или чрез прихващане от други суми, които Комисията дължи на длъжника. Службите на Комисията извършват събиранията също така „при източника“ чрез приспадане на недопустимите разходи (установени в последните декларации за разходите) от извършените плащания.

2.3. Рентабилност на системите за управление и контрол

В съответствие с изискването на Финансовия регламент важна цел на стратегията на Комисията **„Бюджет на ЕС, ориентиран към резултатите“** е да се гарантира ефективността на разходите при разработването и прилагането на системите за управление и контрол, които възпрепятстват или идентифицират и коригират грешки. По тази причина в стратегиите за контрол трябва да бъде разгледано по-високо равнище на надзор и честота на проверките в по-рисковите области при гарантиране на ефективност на разходите. Това е важно, защото проверките налагат значителна административна тежест върху бенефициерите и дори може да обезкуражават участието в програми. Освен това неефективните и неефикасните проверки поглъщат ресурси, които в противен случай биха могли да допринесат за постигането на резултати. За повече информация вж. Годишния отчет на Комисията за управлението и изпълнението за 2015 г.⁶

2.4. Вътрешен контрол в публичния сектор и управление на фондовете на ЕС

Защитата на бюджета на ЕС е споделена отговорност на Комисията и държавите членки. Комисията подкрепя и участва в мрежата за вътрешен контрол в публичния сектор (ВКПС), която обединява представители, ангажирани с вътрешния контрол, от всички държави —

⁴ Член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

⁵ Член 55 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

⁶ Доклад на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Сметната палата: Годишен отчет за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2015 г., COM(2016) 446 final, 5.7.2016 г.

членки на ЕС. Мрежата за ВКПС разглежда въпроси в областта на вътрешния контрол, свързани или с националния бюджет, или с управлението на фондовете на ЕС, с цел да бъдат установени добри практики в областите, в които ефективното изпълнение се оказва трудно. Мрежата за ВКПС се събира редовно, което дава възможност на всички държави членки да работят заедно за подобряване на механизмите си за по-добро финансово управление и по-добро изпълнение.

3. ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ И СЪБИРАНИЯ В КРАЯ НА 2015 Г.

3.1. Финансови корекции и събирания за 2015 г.

Таблица 3.1: Финансови корекции и събирания — преглед за 2015 г.⁷

млн. евро

Функция от МФР	Общ размер на плащанията от бюджета на ЕС през 2015 г.	Общо финансови корекции, потвърдени и през 2015 г.	Общо събирания, потвърдени и през 2015 г.	Общо финансови корекции и събирания, потвърдени през 2015 г.	Процент на плащанията от бюджета на ЕС	Общо финансови корекции, извършени през 2015 г.	Общо събирания, извършени през 2015 г.	Общо финансови корекции и събирания, извършени през 2015 г.	Процент на плащанията от бюджета на ЕС
Интелигентен и приобщаващ растеж	68 009	1 637	254	1 892	2,8 %	1 766	246	2 013	3,0 %
ЕФРР	28 363	826	-	826	2,9 %	774	-	774	2,7 %
Кохезионен фонд	12 098	462	-	462	3,8 %	585	-	585	4,8 %
ЕСФ	10 277	348	1	349	3,4 %	407	-	407	4,0 %
Вътрешни политики	17 271	-	254	254	1,5 %	-	246	246	1,4 %
Устойчив растеж: природни ресурси	58 066	1 072	348	1 420	2,4 %	1 314	337	1 652	2,8 %
ЕФГЗ	44 940	922	117	1 040	2,3 %	1 017	155	1 173	2,6 %
Развитие на селските райони	11 793	46	206	253	2,1 %	263	152	414	3,5 %
ФИОР/ЕФР	791	6	2	8	1,0 %	10	6	16	2,0 %
ФЕОГА „Ориентиране“	64	97	2	99	154,0 %	24	2	26	40,6 %
Вътрешни политики	478	-	21	21	4,4 %	-	23	23	4,8 %
Сигурност и гражданство	2 019	23	28	51	2,5 %	23	24	48	2,4 %
Миграция и вътрешни работи	779	23	-	23	3,0 %	23	-	23	3,0 %
Вътрешни политики	1 239	-	28	28	2,2 %	-	24	24	2,0 %
Глобална Европа	7 884	-	132	132	1,7 %	-	136	136	1,7 %
Външни политики	7 884	-	132	132	1,7 %	-	136	136	1,7 %
Администрация	8 978	-	5	5	0,1 %	-	5	5	0,1 %
Администрация	8 978	-	5	5	0,1 %	-	5	5	0,1 %
ОБЩО	144 955*	2 732	767	3 499	2,4 %	3 104	749	3 853	2,7 %

* Не са включени 288 млн. евро, изплатени по функция „Специални инструменти“.

Следва да се има предвид, че горепосочените данни може леко да се различават от посочените в Годишния доклад относно защитата на финансовите интереси на ЕС и за борбата с измамите и от работните документи на нейните служби, тъй като посоченият доклад беше публикуван по-рано, на етап, когато на разположение имаше само предварителни данни.

3.1.1 Земеделие и развитие на селските райони

Финансови корекции:

Високото равнище на финансовите корекции, потвърдени от Комисията през 2015 г., отразява значителните усилия, които бяха положени от Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ (ГД „Земеделие и развитие на селските райони“) от 2013 г. за ускоряване на процедурите за уравниване на сметки по съответствие, в това число приключване на неуредените от дълго време процедури. В резултат на това през 2015 г. бяха потвърдени голям брой корекции, обхващащи различни финансови години. При нормален ритъм на работа в бъдеще се очаква годишният размер на финансовите корекции да се стабилизира около средното ниво от последните 3 години.

Освен това от увеличения брой на разсрочените плащания и отлагания, предоставени на държавите членки, става ясно защо през предходните три години (2012—2014 г.) размерите на финансовите корекции, извършени в областта на земеделието и развитието на селските райони, са били по-ниски от сумите, за които Комисията е взела решение. Разликата следва да изчезне, когато бъде достигнат нормален ритъм на работа.⁸

⁷ Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да не изглеждат правдоподобно при събиране.

⁸ По-подробна информация е представена в раздел 2.4.2.1 от Годишния доклад за дейността на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ за 2015 г. (http://ec.europa.eu/atwork/index_en.htm).

Събирания:

През 2015 г. държавите членки са събрали от бенефициерите 155 млн. евро за ЕФГЗ и 153 млн. евро за ЕЗФРСР.

Що се отнася до коригирането на нередностите, допуснати от бенефициера, държавите членки трябва да регистрират и докладват за събирането на неправомерно изразходваните суми в рамките на годишното финансово уравнивяване.

Събирането на сумите по неправомерни плащания пряко от крайните бенефициери е отговорност единствено на държавите членки. В **приложение 5** са посочени сумите, които държавите членки са събрали от бенефициерите през 2015 г. (както са отчетени от държавите членки в техните регистри на длъжниците) и са възстановили на Комисията. Тези суми се считат за **целеви приходи** за **ЕФГЗ**, а сумите, които са събрани за **ЕЗФРСР**, **могат да бъдат преразпределени за съответната програма.**

3.1.2 Сближаване през програмния период 2000—2006 г.

Напредналата фаза на процеса на приключване на програмите по **ЕФРР** и на проектите по **Кохезионния фонд** доведе до налагането на следните финансови корекции и приемането им от държавите членки през 2015 г.:

- финансови корекции в размер на 155 млн. евро за приключването на програмите по **ЕФРР** в 7 държави членки, като най-високи са за Италия (108 млн. евро) и Гърция (34 млн. евро),
- 53 млн. евро, приети от 13 държави членки за проектите по линия на **Кохезионния фонд**, като най-големите са за Чешката република (16 млн. евро).

Потвърдени финансови корекции:

ЕФРР/КФ — 208 млн. евро

ЕСФ — 179 млн. евро

Що се отнася до **ЕСФ**, в контекста на процеса на приключване, бяха приключени всичките 239 програми (209 — изцяло и 30 — частично). Държавите членки с най-високо равнище на потвърдени и извършени през 2015 г. финансови корекции са съответно Франция (149 млн. евро) и Испания (30 млн. евро). Освен това за Швеция процесът на приключване също беше финализиран.

През 2015 г. беше постигнат значителен напредък по отношение на приключването на Финансовия инструмент за ориентиране на рибарството (**ФИОР**). В края на 2015 г. от общо 60 програми бяха приключени 57. Повечето финансови корекции бяха извършени посредством нареждания за събиране на вземания.

3.1.3 Сближаване през програмния период 2007—2013 г.

През 2015 г. финансовите корекции по **ЕФРР/КФ** се увеличават значително в сравнение с предходните години, което потвърждава ефективността на тези многогодишни проверки на политиката. Това се дължи също така на строгата политика, включваща процедури на прекъсване/спиране от страна на Комисията, прилагана от началото на програмния период, както и на факта, че след извършването на финансови корекции през 2015 г. бяха приключени някои отдавнашни случаи, за които заявленията за плащане са били блокирани в продължение на месеци или дори на години. Едва през 2015 г., след като процедурите за прекъсване/спиране бяха отменени, стана възможно да бъдат докладвани приложенияте от държавите членки корекции по тези случаи. Увеличаването на финансовите корекции през 2015 г. се допълва и от по-високите проценти на грешки, докладвани от националните одитни органи в годишните доклади за контрол (ГДК) за 2015 г., в сравнение с докладваните в миналото проценти на грешки. Държавите членки с най-големи корекции (с изключение на корекциите при източника) през 2015 г. са Словакия (236 млн. евро), Италия (161 млн. евро), Германия (143 млн. евро), Гърция (120 млн. евро) и Испания (117 млн. евро).

Потвърдени финансови корекции:

В резултат на това в края на 2015 г. кумулативният размер на финансовите корекции за периода 2007—2013 г., които са потвърдени от държавите членки

ЕФРР / КФ — 1 532 млн. евро
ЕСФ — 169 млн. евро

вследствие на надзорните функции на Комисията, е над 2,3 млрд. евро.

Що се отнася до **ЕСФ**, потвърдени са финансови корекции в размер на 169 млн. евро и са извършени финансови корекции в размер на 227 млн. евро, от които 142 млн. евро са потвърдени през 2015 г. и 85 млн. евро — през предходни години. От финансовите корекции, потвърдени през 2015 г. и през предходните години, са извършени 95 %, като в края на годината са останали неизвършени финансови корекции в размер на 60 млн. евро (кумулятивно). Държавите членки с най-високо равнище на корекциите, които са извършени през 2015 г., са Румъния (133 млн. евро) и Испания (29 млн. евро), което се дължи на отмяната на спирането на плащанията.

Потвърдените финансови корекции в рамките на **Европейския фонд за рибарство (ЕФР)** са намалели с около 70 % спрямо 2014 г. Оттеглянето на недопустимите разходи от следващото искане за плащане вследствие на одити и документни проверки от страна на Комисията позволява такива финансови корекции да бъдат извършвани бързо.

3.1.4 Сближаване през програмния период 2014—2020 г.

През 2015 г. беше в ход втората счетоводна година и все още не са определени органите за почти всички оперативни програми, поради което все още не е анализирана одитна дейност, свързана с декларацията за разходите. По тази причина не могат да бъдат докладвани финансови корекции.

3.1.5. Финансови корекции и събирания през 2015 г.: допълнителни подробности

В приложенията са представени различни гледни точки по отношение на размерите на финансовите корекции през 2015 г. Обръща се внимание на факта, че данните, представени по-долу, се отнасят само до една година — 2015 г. Изменението на нивото както на общия размер на корекциите, така и на разбивката по държави членки, може да е значително в зависимост от годината. Ето защо, за да бъде съдържателна, оценката на ефективността на системите за надзор и контрол трябва да се основава, съобразно с естеството на разходите, на многогодишна перспектива (вж. раздел **3.2**).

Информацията, която е предоставена в приложенията, може да се обобщи по следния начин:

1. Разбивка по държави членки

Най-важните държави членки, що се отнася до потвърдени финансови корекции спрямо получените плащания от ЕС, са Гърция (9,9 %), Румъния (8 %) и Словакия (7,3 %).

2. Разбивка на корекциите с единна ставка

Корекциите с единна ставка са ценен инструмент, който се използва, когато съответната сума не може да се определи количествено въз основа на представителна статистическа извадка или когато въздействието на отделни грешки върху разходите не може да бъде точно определено в количествено отношение. Това означава обаче, че държавата членка, за която се прилага корекцията с единна ставка, понася финансовите последици, тъй като корекциите не са пряко свързани с отделни нередности на ниво проект, т.е. няма отделен краен бенефициер, от който да бъдат събрани средствата.

За ЕФРР/КФ корекциите с единна ставка трябва да се разглеждат като оценка на финансовите корекции (с единна ставка и / или екстраполирани), които не са пряко свързани с отделни операции/проекти.⁹

Корекции с единна ставка през 2015 г.:

2,2 млрд. евро потвърдени

1,3 млрд. евро извършени

3. *Разбивка на финансовите корекции, направени при източника*

Финансовите корекции при източника се прилагат от органите на държавите членки по същото време, когато разходите се декларират пред Комисията, чрез прилагане на корекции с единна ставка вследствие на одити на Комисията.

Основните финансови корекции при източника за **ЕФРР/КФ** се отнасят до Румъния (345 млн. евро).¹⁰

Корекции при източника през 2015 г.:

0,5 млрд. евро потвърдени

0,8 млрд. евро извършени

За **ЕСФ** размерът на финансовите корекции при източника, потвърдени през 2015 г. за програмния период 2007—2013 г., е 81 млн. евро. Основните държави членки, засегнати от финансови корекции при източника, са: Чешка република, Франция, Полша, Словакия и Румъния.

От финансовите корекции, извършени за програмния период 2007—2013 г., финансовите корекции при източника са в размер на 115 млн. евро, от които 66 млн. евро са потвърдени през 2015 г. и 49 млн. евро са потвърдени през предходната година.

4. *Нетни финансови корекции за 2015 г.*

Типът на бюджетното изпълнение, секторното управление и финансовите правила за областта на политиката влияят върху действието на различните корективни механизми върху бюджета на ЕС. При всички случаи корективните механизми имат за резултат факта, че бюджетът на ЕС е защитен от разходи, които се извършват в нарушение на закона.

Нетни финансови корекции за 2015 г.

0,8 млрд. евро потвърдени

1,2 млрд. евро извършени

⁹ Следва да се отбележи, че в някои случаи съобщените от държавите членки корекции обхващат както отделни корекции, така и корекции с единна ставка/екстраполирани корекции; за целите на докладването тези корекции са включени в категорията (отделни корекции с единна ставка), която се счита за преобладаваща. Тези две ограничения не оказват въздействие върху надеждността на общите докладвани суми.

¹⁰ За ЕФРР/КФ, тъй като няма правно изискване държавите членки да докладват за финансовите корекции при източника, нито структурирано докладване от началото на програмния период, докладваните суми представляват предпазлива и невсеохватна приблизителна оценка за случаи, за които Комисията може да възстанови ясна одитна следа на равнището на сертифициращия орган.

3.2. Кумулативни финансови корекции и събирания до края на 2015 г.

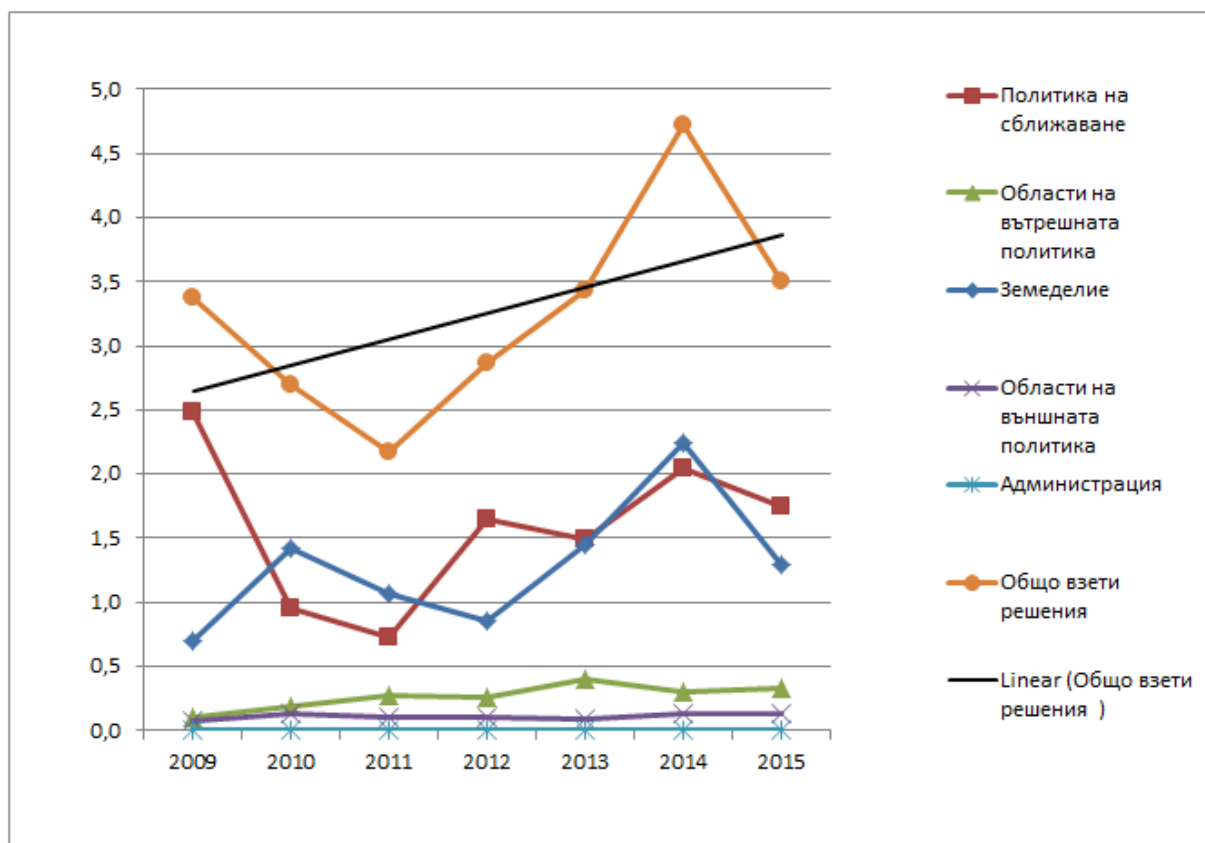
Кумулативните данни предоставят полезна информация относно значението на корективните механизми, използвани от Комисията, особено тъй като вземат предвид многогодишния характер на програмите и проектите и неутрализират въздействието на еднократните събития.

3.2.1. Период 2009—2015 г.

Графиките по-долу показват развитието на финансовите корекции и събирания, потвърдени и извършени през последните 7 години.

Графики 3.2.1: Финансови корекции и събирания през периода 2009—2015 г.

Финансови корекции и събирания, **потвърдени** през периода 2009—2015 г. (млрд. евро)

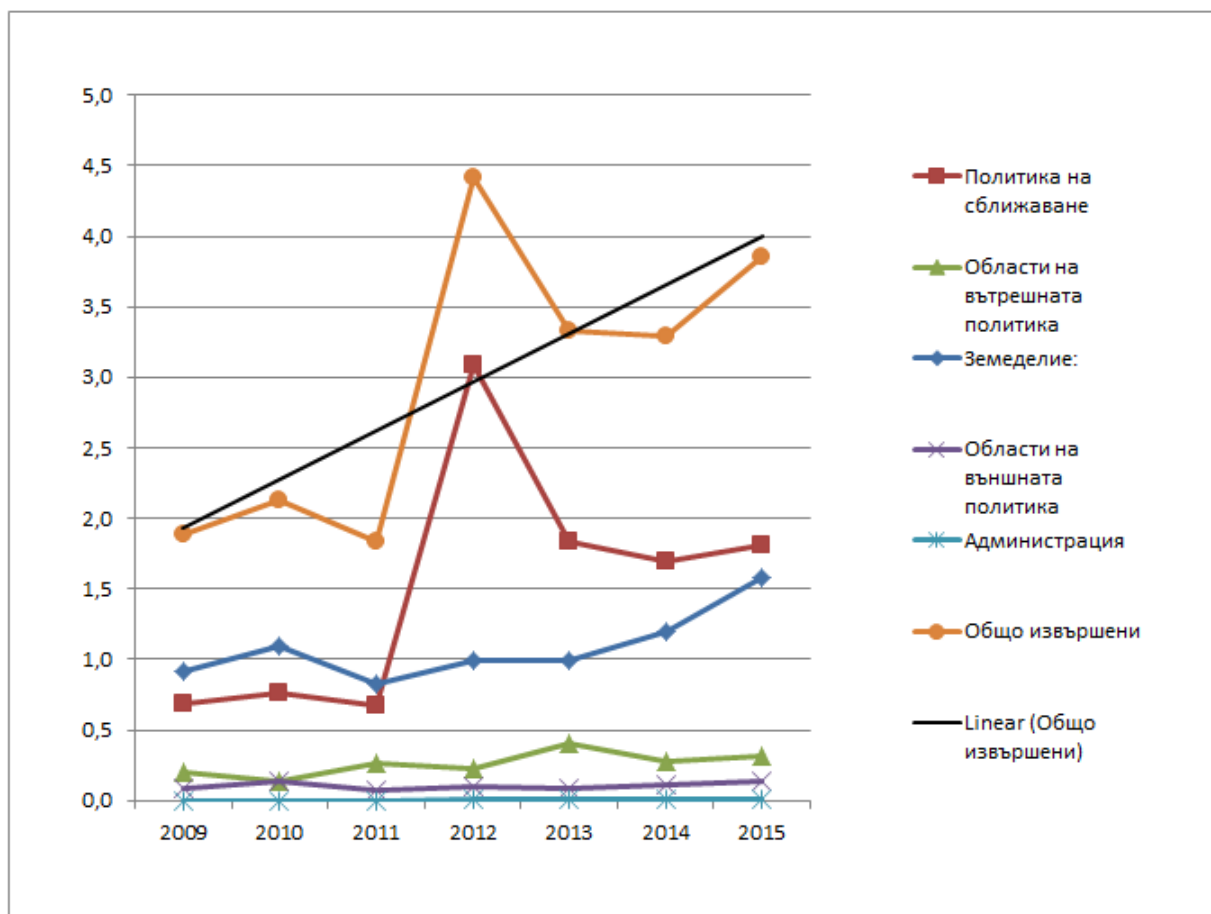
Средна сума на потвърдените финансови корекции през периода 2009—2015 г.:

3,3 млрд. евро

2,4 % от средните бюджетни плащания

Тенденцията при потвърдените суми е към леко увеличение, което показва, че многогодишната рамка за контрол успешно защитава бюджета на ЕС през годините.

Финансови корекции и събирания, **извършени** през периода 2009—2015 г. (млрд. евро)

Средната сума на финансовите корекции и събиранията, **извършени** през периода 2009—2015 г., е 3 млрд. евро, което представлява 2,2 % от средния размер на плащанията от бюджета на ЕС през този период.

3.2.2. Решения на Съда относно финансовите корекции на регионалната политика

През 2015 г. Съдът издаде решения за отмяна на редица решения за финансови корекции на регионалната политика, приети през периода 2008—2010 г. (корекции на обща стойност от 457 млн. евро за програмния период 1994—1999 г.). Отмяната беше основана на новото правно тълкуване на правилата, определени в Регламент (ЕО) № 1083/2006, и представлява промяна спрямо предходни решения на Съда. Тези отменени корекции бяха приспаднати както от сумите на потвърдените и извършените корекции през 2015 г., така и от кумулативните суми в таблицата по-долу.

3.2.3. Процент на изпълнение на финансовите корекции към края на 2015 г.

Таблица 3.2.3: Кумулативни потвърдени финансови корекции и процент на изпълнение до края на 2015 г.

млн. евро

	Програмен период			Кумулирани решения за ЕФГЗ	Общо финансов и корекции , потвърдени към края на 2015 г.	Процент на изпълнение към края на 2015 г.	Финансови корекции, потвърдени към края на 2014 г.	Процент на изпълнение към края на 2014 г.
	Период 1994—1999 г.	Период 2000—2006 г.	Период 2007—2013 г.					
Земеделие	-	139	787	11 766	12 692	85,4 %	11 514	82,8 %
ЕФГЗ	-	-	-	11 766	11 766	85,7 %	10 808	83,7 %
Развитие на селските райони	-	139	787	Неприложимо.	926	81,3 %	706	69,3 %
Политика на сближаване	2 273	8 922	4 748	Неприложимо.	15 943	93,4 %	14 203	92,2 %
ЕФРР	1 799	5 794	2 664	Неприложимо.	10 257	92,4 %	8 973	91,9 %
Съд — решения	(457)	0	0	Неприложимо.	(457)	-	-	-
Общо ЕФРР	1 342	5 794	2 664	Неприложимо.	9 800	92,1 %	8 973	91,9 %
Кохезионен фонд	268	842	857	Неприложимо.	1 968	99,9 %	1 496	88,7 %
Съд — решения	0	(9)	0	Неприложимо.	(9)	-	-	-
Общо Кохезионен фонд	268	833	857	Неприложимо.	1 958	97,6 %	1 496	88,7 %
ЕСФ	560	1 958	1 198	Неприложимо.	3 748	98,4 %	3 399	96,5 %
ФИОР/ЕФР	100	127	29	Неприложимо.	256	63,0 %	250	60,4 %
ФЕОГА „Ориентиране“	3	178	-	Неприложимо.	181	60,1 %	85	100,0 %
Други	-	-	-	Неприложимо.	32	100,0 %	9	100,0 %
Общо	2 273	9 060	5 535	11 766	28 666	89,9 %	25 726	88,0 %

Различните програмни периоди в политиката на сближаване показват ясно многогодишния характер на бюджетния цикъл на ЕС. Тъй като за периода 2000—2006 г. краят на процеса на приключване наближава, размерът на финансовите корекции е доста по-голям, особено в сравнение с периода 2007—2013 г.

3.2.4. Кумулативни събирания за периода 2009—2015 г.

В таблиците по-долу са посочени размерите на събиранията, потвърдени и извършени през периода 2009—2015 г. Вж. също раздел **3.3.1** по-долу относно отражението върху бюджета на ЕС.

Таблица 3.2.4: Събирания, потвърдени през периода 2009—2015 г.

млн. евро

Събирания	Години							Общо
	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	
Земеделие:								
ЕФГЗ	163	178	174	162	227	213	117	1 234
Развитие на селските райони	25	114	161	145	139	165	206	956
Сближаване	102	24	50	22	83	35	5	320
Области на вътрешната политика	100	188	270	252	393	293	302	1 798
Области на външната политика	81	137	107	107	93	127	132	784
Администрация	9	5	8	7	6	5	5	45
Общо	480	646	770	695	941	838	767	5 137

Таблица 3.2.5: Събирания, извършени през периода 2009—2015 г.

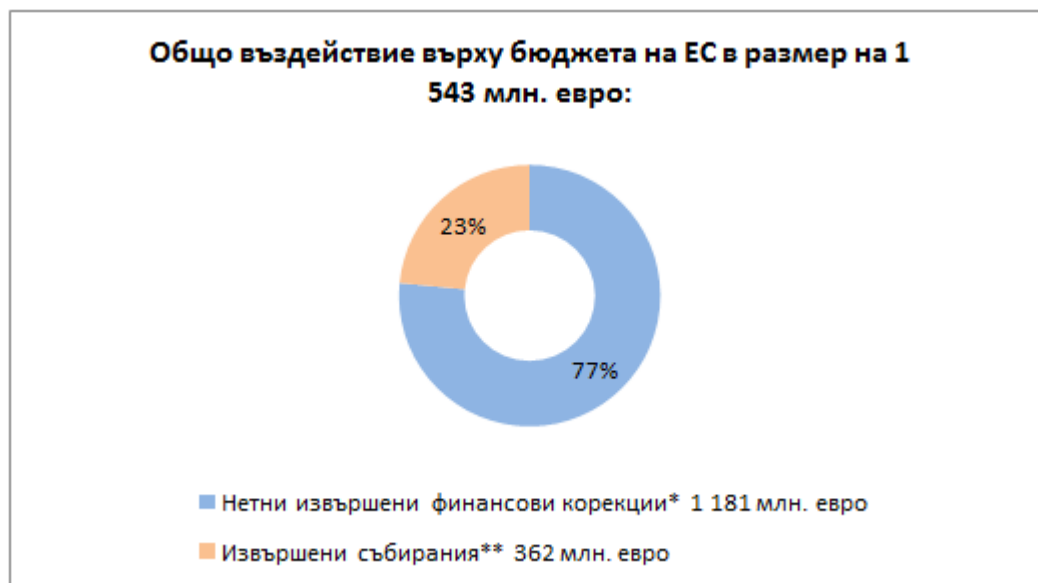
млн. евро

Събирания	Години							Общо
	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	
Земеделие:								
ЕФГЗ	148	172	178	161	155	150	155	1 119
Развитие на селските райони	25	114	161	166	129	167	152	914
Сближаване	102	25	48	14	81	32	7	309
Области на вътрешната политика	100	162	268	229	398	274	293	1 724
Области на външната политика	81	136	77	99	93	108	136	730
Администрация	9	5	2	9	6	5	5	41
Общо	464	614	734	678	862	736	749	4 837

3.3. Въздействие на финансовите корекции

3.3.1. Въздействие върху бюджета на ЕС през 2015 г.

Графика 3.3.1: Въздействие върху бюджета на ЕС

* Основните засегнати разходни глави са 0502, 0503, 0504, 1303, 1304, 0402, 1106 и 1803.

** С изключение на събирания „при източника“. Основните засегнати разходни глави са 0502, 0503, 1303, 1304, 0402 и 1106. За повече информация относно събиранията вж. 3.2.4.

Както е обяснено по-горе, приходите от нетните финансови корекции и от събиранията се третираат като целеви приходи¹¹, като се има предвид, че Комисията извършва събиранията и „при източника“ чрез приспадане на недопустимите разходи (открити в предходни или настоящи декларации за разходи) от направените плащания. По принцип целевите приходи се връщат в бюджетния ред или във фонда, от който разходите са били първоначално платени, и могат да се използват отново, но не се заделят за конкретни държави членки.

3.3.2. Въздействие върху националните бюджети

¹¹ Член 21, параграф 3, буква в) от Финансовия регламент.

При споделено управление всички финансови корекции и събирания оказват влияние върху националните бюджети независимо от метода на тяхното изпълнение. Трябва да се подчертае, че дори ако няма възстановяване в бюджета на ЕС, въздействието на финансовите корекции е винаги отрицателно на равнище държава членка. Това е така, защото, за да не загуби финансиране от ЕС, държавата членка трябва да замени недопустимите разходи с допустими операции. Това означава, че държавата членка поема със свои собствени ресурси (от националния бюджет) финансовите последици от загубата на съфинансиране от ЕС на разходите, които се считат за недопустими съгласно правилата на програмите на ЕС (под формата на алтернативни разходи), освен ако събере обратно сумите от отделните бенефициери. Това не винаги е възможно, например в случай на корекции с единна ставка на програмно равнище (поради недостатъци в националната администрация, която управлява програмата), които не са пряко свързани с отделни нередности на ниво проект.

4. ЗЕМЕДЕЛИЕ И РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

4.1. Превантивни действия

Превантивни действия от страна на държавите членки

На равнището на държавите членки е създадена задължителна административна структура. Управлението, контролът и изплащането на разходите са поверени на акредитирани разплащателни агенции (РА). Спазването на строгите критерии за акредитация (които са определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията и в Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията¹²) е предмет на подробна проверка от независим външен одитен орган, който се определя на национално равнище (сертифициращ орган), както и на постоянен надзор от страна на компетентния национален орган (на министерско равнище). Разплащателните агенции са длъжни да представят годишна декларация за управлението, в която се съдържа и деклариране за това, че въведената система осигурява достатъчна увереност относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Тези декларации за управлението се проверяват от горепосочените сертифициращи органи, които са длъжни да представят годишно становище.

За всяка схема за помощ, финансирана от ЕФГЗ и ЕЗФРСР, преди извършването на каквото и да било плащане РА прилагат система на изчерпателни предварителни административни проверки (трябва да бъдат проверени 100 % от заявленията за помощ) и проверки на място (най-малко 5 % при повечето схеми). Тези проверки се извършват в съответствие с точни правила, определени в законодателството за съответния сектор (например интегрираната система за администриране и контрол — ИСАК, в това число системата за идентификация на земеделските парцели — СИЗП). В рамките на по-голямата част от тези схеми за помощ държавите членки са длъжни ежегодно да изпращат на Комисията статистическа информация за извършените проверки и резултатите от тях (статистически данни за контрола).

Превантивни действия от страна на Комисията

Съгласно новия Хоризонтален регламент за общата селскостопанска политика (ОСП)¹³ през 2014 г. влезе в сила нова правна рамка за намаляване, прекъсване и спиране на плащанията на средства по ОСП, която ще засили правомощията на Комисията да намалява/спира финансирането от ЕС в случаите, когато са установени рискове от неправомерни плащания.

ЕФГЗ: Намаления в размер на 27,2 млн. евро за 14 ДЧ.

ЕЗФРСР: 24 прекъсвания и 7 спирания/намаления.

Комисията може съответно да намалява или спира месечните (ЕФГЗ) или междинните (ЕЗФРСР) плащания, когато „един или повече ключови компоненти на въпросната национална система за контрол не съществува или е неефективен поради установени сериозни или постоянни

¹² ОВ L 255, 28.8.2014 г., стр. 18 и 59.

¹³ Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

пропуски¹⁴ (или ако са налице подобни сериозни пропуски в системата за възстановяване на неправомерни плащания) и:

- или пропуските са с траен характер и вече са довели до приемането на най-малко две решения за извършване на финансова корекция,

или

- Комисията е стигнала до заключението, че съответната държава членка не е в състояние в най-близко бъдеще да приложи необходимите корективни мерки в съответствие с план за действие с ясни показатели за напредък, който следва да се изготви след консултации с Комисията.

По отношение на **ЕЗФРСР** с новия Регламент за общоприложимите разпоредби (POP)¹⁵ също се предвижда прекъсване на междинните плащания от оправомощения разпоредител с бюджетни кредити (т.е. генералния директор) като допълнителен, бърз и реактивен инструмент в случай на опасения относно законосъобразността и редовността на плащанията.

За **ЕФГЗ** ритъмът на месечните плащания не позволява използването на такава процедура за прекъсване. За ЕФГЗ през 2015 г. няма спирания на плащания. Намаления в месечните плащания поради пропуски в системата за контрол са направени за пръв път през 2015 г. на обща стойност 16 млн. евро (Гърция). Останалите намаления се отнасят до превишаване на тавани, просрочване на крайни срокове и други въпроси, свързани с допустимостта. Бяха приложени намаления по 87 операции общо.

Прекъсванията и намаленията/спиранията са временни. Когато е подходящо, те може да бъдат придружени от одит. Ако пропускът се потвърди, съответният разход се изключва окончателно от финансирането от ЕС чрез прилагането на финансова корекция в съответствие с процедурата за уравняване по съответствие.

4.2. Корективни действия

В съответствие с правната рамка на ОСП финансовите корекции, наложени от Комисията на държавите членки, **винаги са били нетни корекции**¹⁶. Сумите действително се възстановяват от държавите членки и се третира като целеви приходи в бюджета на ЕС. Те се използват за финансиране на разходите по ОСП като цяло, без да се заделят за някоя конкретна държава членка. Действителното изпълнение на възстановяването в бюджета на ЕС може да се забави чрез решения за разсрочено плащане (изпълнение на три годишни вноски) или за отлагане.

В рамките на споделеното управление държавите членки носят непосредствената отговорност за откриването и коригирането на грешки. Всеки път, когато бъдат установени пропуски в системата за управление и контрол, се откриват процедури за уравняване по съответствие, като в същото време от държавите членки се изисква да предприемат корективни действия. Тези действия се следят отблизо и ако не бъдат предприети, може да се стигне до прекъсване, намаление или спиране на плащанията от ЕС по съответната мярка. Държавите членки бяха приканени да представят планове за действие, за да бъдат коригирани слабостите, с които са свързани резервите. След това тези планове за действие се оценяват, за да се провери дали, ако бъдат приложени правилно, действително биха могли да коригират пропуските в съответния срок. Всяка година Комисията оценява ефективността на корективните действия, които са били вече предприети от държавите членки. Може да се заключи, че **рискът за бюджета на ЕС систематично е обезпечен чрез процедурата за уравняване по съответствие и нетните финансови корекции.**

За **ЕФГЗ** финансовите корекции се извършват чрез **До края на 2015 г. са приети**

¹⁴ Член 41 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

¹⁵ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета — ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320.

¹⁶ Процедурата, с която Комисията приема отчетите на държавите членки, а следователно разходите, направени от разплащателните агенции за земеделските стопани и бенефициерите. Най-напред, се проверява точността на отчетите на разплащателните агенции от сертифициращите органи в държавите членки, след което Комисията приема годишно решение за финансово уравняване на тези отчети. На второ място, самата Комисия след това изпълнява процедурата за уравняване по съответствие, която се основава на одити, с цел да се идентифицират и изключат (в последващите години) плащанията, които не отговарят на правилата.

припадане на съответните суми от месечните плащания, извършени от Комисията през втория месец, следващ решението на Комисията относно финансовата корекция за дадената държава членка.

решения за разсрочено плащане на корекции в размер на 2,3 млрд. евро.

За **ЕЗФРСР** финансовите корекции се извършват чрез нареждане за събиране на вземания, с което от въпросната държава членка се иска да възстанови тези суми в бюджета на ЕС, като това най-често се осъществява чрез прихващане на възстановяването през следващото тримесечие. По тази причина е възможно решенията, приети в края на година N, да бъдат изпълнени едва в началото на година N+1. Освен това изпълнението на решението може да бъде забавено поради решения за разсрочено плащане или за отлагане.

Такъв по-специално е случаят след 2010 г., когато, поради финансовата и икономическата криза, държавите членки по-често отправяха искане за ползване на една съществуваща разпоредба в законодателството, по която се допуска възстановяване на финансовите корекции на годишни вноски (а не като еднократно плащане): ако сумата, която подлежи на възстановяване от държавата членка е над 0,01 % от нейния БВП, тя може да поиска прихващането да бъде извършено на годишни вноски (най-много 3), а не наведнъж.

Отлагане на възстановяването на финансови корекции:

- Гърция
- Португалия

През 2012 г. Комисията въведе нова разпоредба¹⁷, с която се допуска отлагане на възстановяването на финансови корекции за държавите членки, които получават финансова помощ от ЕС, и при условие че недостатъците, които са били основание за финансовата корекция, бъдат отстранени.

Държавите членки, които са обект на механизми за финансова помощ, могат да поискат еднократно отлагане на своите финансови корекции за срок от 18 месеца. Всички суми, подлежащи на изпълнение през този период, са отложени до края на периода, когато е планирано общата сума да бъде платена на 3 годишни вноски. Решения за отлагане бяха приети за Гърция (за 529 млн. евро) и за Португалия (109 млн. евро). Първите две годишни вноски за възстановяване на средства по отложените суми бяха извършени през 2014 г. и 2015 г., а третата последна годишна вноска ще бъде направена през 2016 г.

През 2015 г. за Гърция беше прието ново решение за отлагане. След изтичане на срока на отлагане корекциите подлежат на изпълнение чрез пет годишни вноски. Отлагането, което е предоставено на Гърция, ще изтече на 22 юни 2017 г. До момента е отложена сума в размер на 335 млн. евро.

4.3. Установени пропуски в управлението и контрола на държавите членки и предприети мерки

През 2013 г. Комисията изготви доклади относно основните причини за грешките по отношение на всяка от трите мерки на бюджетирането по дейности (БД) и установи основните слабости в системите за управление и контрол на държавите членки. Съответните държави членки предприемат последващи корективни действия, а Комисията активно следи правилното им изпълнение. Комисията предприема допълнителни действия по отстраняване на най-важните рискове за фондовете, създавани от съществуващите основни причини, посредством одитни проверки и планове за действие, които вече се прилагат в някои държави членки. Наред с това са предвидени поредица от действия, включващи подобрения в мониторинга, комуникационни и корективни действия, които да бъдат осъществени на по-ранен етап, за да се подобри допълнително ситуацията и да се предотврати възникването на проблеми в бъдеще. Освен това с реформата на ОСП от 2013 г. е въведено значително опростяване в редица области (например въвеждането на опростен вариант на разходите в развитието на селските райони), което Европейският парламент и Съветът на министрите също биха одобрили, както и подобрени системи за контрол. По-нататъшното опростяване ще бъде съсредоточено върху по-справедливи условия за земеделските стопани, като се запази ефективността на системата и се вземат предвид усложненията в някои схеми, например за административните санкции.

¹⁷ Регламент за изпълнение (ЕС) № 375/2012 на Комисията от 2 май 2012 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 885/2006 относно реда и начина на прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета по отношение на акредитирането на агенциите платци и други стопански субекти, както и по отношение на клиринга на счетоводните сметки на ЕФГЗ и ЕЗФРСР — ОВ L 118, 3.5.2012 г., стр. 4—5.

Основните причини за грешки при преките плащания са свързани с: Грешки / несъответствия от националната администрация възникват, когато националната администрация не приспособява системата си, така че да бъде гарантирано спазването на правилата, или не съблюдава собствените си указания; недостатъчно качество и актуализиране на системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗП); ниско качество на проверките на място; грешки в заявленията за помощ. Следва да се отбележи, че ИСАК, в това число СИЗП, е главната система за управление и контрол, осигуряваща редовността на преките плащания на помощите. Тя обхваща повече от 90 % от разходите по ЕФГЗ и има значителен принос за предотвратяването на грешки и понижаването на нивото на грешките в схемите за помощ, за които се отнася. Когато бъдат установени слабости във функционирането ѝ, се изисква предприемането на корективни действия, а изпълнението им се следи строго от Комисията.

Що се отнася до **пазарните мерки, основните причини за грешки** са следните: условията за допустимост не се изпълняват поради тяхната сложност; трудности с доказуемостта и възможността за контролиране на мерките; правилата за възлагане на обществени поръчки; различното тълкуване на допустимостта на разходите от страна на държавите членки; недостатъчната информация за системите за управление и контрол на държавите членки; слабостите в прилагането от държавите членки на системите за управление и контрол.

Запазва се строгият контрол в областта на развитието на селските райони. С цел да бъдат отстранени причините за грешките и с оглед преодоляване на резервите, включени в годишния доклад за дейността за 2014 г. (ГДД), през 2015 г. ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ допълнително разшири съществуващите планове за действие въз основа на подобро сътрудничество и анализ в рамките на службите на Комисията и интензивен диалог с държавите членки. На базата на този подход от всички държави членки беше въведена подобрена система за докладване на техните национални или регионални планове за действие за намаляването на процентите на грешка. Това включва засилен акцент върху редовното проследяване на одитните констатации, както и подобряване на показателите и етапните цели с оглед на мониторинга. През 2014 г. Комисията разработи специален ИТ инструмент, който функционира пълноценно от 2015 г. и ѝ помага да събира и обработва информацията, получена от националните или регионалните планове за действие по ефективен и последователен начин, като се осигурява общ преглед и се способства за предприемането на подходящи последващи действия.

4.4. Кумулативни данни

По отношение на **ЕФГЗ** размерът на финансовите корекции, одобрени от Комисията от 1999 г. нататък, възлиза на 11 766 млн. евро. Средният процент на корекциите за всяка финансова година за периода 1999—2015 г. е бил **1,7 %** от разходите. След като бъде взето решение от Комисията, корекциите се прилагат автоматично, освен ако на дадена държава членка е предоставена възможност за плащане на три годишни вноски.

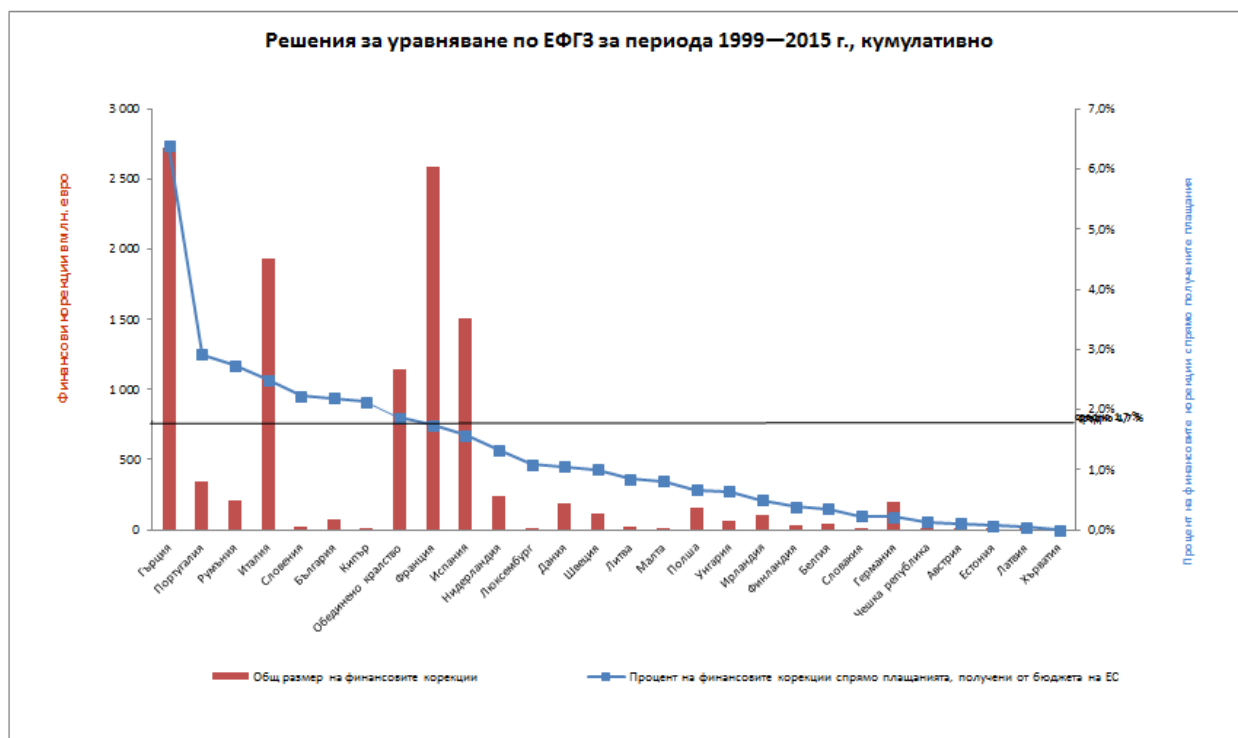
Таблица 4.4: Кумулативни финансови корекции, за които е взето решение при уравниването на сметките по съответствие от 1999 г. до края на 2015 г.; разбивка по държави членки

млн. евро

Държава членка	Плащания по ЕФГЗ, получени от бюджета на ЕС	Процент на получените плащания спрямо общия размер на плащанията	Кумулативни финансови корекции по ЕФГЗ към края на 2015 г.	Процент спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС	Процент спрямо общия размер на финансовите корекции
Белгия	12 755	1,8 %	45	0,4 %	0,4 %
България	3 257	0,5 %	71	2,2 %	0,6 %
Чешка република	6 533	0,9 %	8	0,1 %	0,1 %
Дания	18 208	2,6 %	192	1,1 %	1,6 %
Германия	92 771	13,3 %	203	0,2 %	1,7 %
Естония	743	0,1 %	1	0,1 %	0,0 %
Ирландия	21 930	3,2 %	108	0,5 %	0,9 %
Гърция	42 621	6,1 %	2 723	6,4 %	23,1 %
Испания	96 161	13,8 %	1 510	1,6 %	12,8 %
Франция	149 034	21,4 %	2 588	1,7 %	22,0 %

Хърватия	253	0,0 %	0	0,0 %	0,0 %
Италия	77 223	11,1 %	1 930	2,5 %	16,4 %
Кипър	453	0,1 %	10	2,1 %	0,1 %
Латвия	1 065	0,2 %	0	0,0 %	0,0 %
Литва	2 888	0,4 %	24	0,8 %	0,2 %
Люксембург	507	0,1 %	6	1,1 %	0,0 %
Унгария	9 947	1,4 %	63	0,6 %	0,5 %
Малта	37	0,0 %	0	0,8 %	0,0 %
Нидерландия	18 058	2,6 %	240	1,3 %	2,0 %
Австрия	11 884	1,7 %	12	0,1 %	0,1 %
Полша	23 517	3,4 %	155	0,7 %	1,3 %
Португалия	11 749	1,7 %	342	2,9 %	2,9 %
Румъния	7 579	1,1 %	207	2,7 %	1,8 %
Словения	904	0,1 %	20	2,2 %	0,2 %
Словакия	2 898	0,4 %	6	0,2 %	0,1 %
Финландия	8 971	1,3 %	34	0,4 %	0,3 %
Швеция	11 935	1,7 %	120	1,0 %	1,0 %
Обединено кралство	61 373	8,8 %	1 146	1,9 %	9,7 %
Общо	695 255	100,0 %	11 766	1,7 %	100,0 %

Графика 4.4: Кумулативни финансови корекции за държавите членки по ЕФГЗ, извършени при уравниването на сметките по съответствие от 1999 г. до края на 2015 г., спрямо плащанията, получени от бюджета на ЕС

4.5. Корекции от държавите членки

От държавите членки се изисква да въведат системи за предварителен контрол и намаления или спирания на финансирането:

- За всяка схема за помощ, финансирана от ЕФГЗ или ЕЗФРСР, се извършват предварителни административни проверки и проверки на място и се прилагат възпиращи санкции в случай на неспазване на правилата от бенефициера. Тези системи за контрол следва да бъдат прилагани от РА и включват общи характеристики и конкретни правила, изготвени в съответствие с особеностите на всяка схема за помощ. Те са предназначени да осигуряват изчерпателни предварителни административни проверки на 100 % от заявленията за помощ, кръстосани проверки с други бази данни, когато това е целесъобразно, както и проверки на място на предварително изплатените

суми въз основа на извадка от операции в размер между 1 % и 100 % от съвкупността, в зависимост от риска, свързан със съответната схема за помощ. Ако проверките на място установят голям брой нередности, трябва да се извършат допълнителни проверки.

- В този контекст определено най-важната система е интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), която през финансовата 2015 г. обхваща 93,8 % от разходите по ЕФГЗ. Доколкото е възможно, ИСАК се използва и за управление и контрол на мерките за развитие на селските райони, отнасящи се до парцели или животни, които мерки през 2015 г. представляват 54,1 % от плащанията в рамките на ЕЗФРСР. За двата фонда ИСАК покрива 85,6 % от общите разходи.
- В законодателството е предвидено подробно докладване от държавите членки на Комисията относно извършените от тях проверки и относно приложените санкции. За основните схеми за помощ системата за докладване дава възможност да се изчислява нивото на грешки на равнище крайни бенефициери, установено от държавите членки. Точността на докладваните статистически данни и качеството на свързаните с тях проверки на място също се проверяват и валидират от сертифициращите органи за преките помощи и за мерките за развитие на селските райони.

Последните доклади на държавите членки показват превантивния ефект на извършените предварителни административни проверки и проверките на място, довели до корекции в размер на 353 млн. евро. Най-важните корекции са свързани с Испания (70 млн. евро), Италия (39 млн. евро) и Полша (35 млн. евро). Вж. **приложение 6** за подробните данни, докладвани през 2015 г.

5. ПОЛИТИКА НА СБЛИЖАВАНЕ

5.1. Превантивни действия

През 2015 г. Комисията продължи да прилага строгата политика на прекъсване и спиране на плащанията, приета от Комисията през 2008 г. в рамките на „Плана за действие за засилване на надзорните функции на Комисията при поделено управление на структурни действия“ с оглед на защитата на бюджета на ЕС. Тази политика, която е приложима за периода 2007—2013 г., е превантивна по своя характер, като води до прекъсване на междинни плащания — или изпращане на предупредително писмо, ако няма неуредено искане за плащане — веднага щом бъдат получени доказателства, предполагащи значителен недостатък в системата за управление и контрол на цялата или на част от оперативната програма, като по този начин се избягва изплащането от бюджета на ЕС на суми, които може да бъдат засегнати от сериозни нередности.

Що се отнася до програмите по **ЕФРР/КФ** и **ЕСФ**, следва да се подчертае, че плановите за корективни действия, които са договорени с държавите членки в резултат на надзорните функции на Комисията, също имат превантивен ефект върху разходите, които вече са направени от бенефициерите и са регистрирани на национално равнище в отчетите на сертифициращия орган, но все още не са декларирани пред Комисията. За тези разходи сертифициращият орган прилага финансовите корекции, поискани от Комисията, преди представянето на декларациите за разходи.

Разходи, декларирани пред Комисията, от които вече са извадени неправомерните суми.

По-специално в случай на екстраполирани корекции или корекции с единна ставка, поради недостатъци в системите за управление и контрол, сумите, които сертифициращите органи коригират превантивно преди заверяването, може да са значителни.

Това може да се демонстрира със случаите на финансови корекции при източника, приложени в Румъния през 2015 г. (345 млн. евро) или през 2014 г. от Чешката република (398 млн. евро) и Унгария (135 млн. евро) в рамките на планове за корективни действия по различни програми. По отношение на ЕСФ основните финансови корекции при източника, потвърдени през 2015 г., са приложени за Румъния (77 млн. евро).

По същия начин предупредителните писма, които Комисията изпраща при установяване на пропуски в системата преди искането за плащане да ѝ бъде представено, също може да имат такъв превантивен ефект върху защитата на бюджета на ЕС, но Комисията/държавите членки не докладват никаква сума в случая, тъй като е по-трудно този ефект да бъде характеризиран

количествено. Превантивният ефект на надзорните функции на Комисията води до засилена защита на бюджета на ЕС (и до по-малко грешки, откривани от одитните органи при одитиране на исканите от Комисията суми) и поради това също трябва да бъде отразен в докладването.

Прекъсвания и спирания се отменят само въз основа на достатъчна увереност за изпълнението на корективни мерки и/или след извършването на финансови корекции. Финансовите корекции трябва да бъдат включени в искане за плащане, което се представя на Комисията, или да бъдат съгласувани с Комисията. Адекватността на корективните мерки, в това число на финансовите корекции, се оценява по-специално въз основа на одитните доказателства, предоставени от националния одитен орган, или получени от одит на Комисията (последващ одит), както и след индивидуално разглеждане на случая, с цел да се гарантира съгласуваност, прозрачност и равно третиране между държавите членки.

5.1.1. Прекъсвания и спирания

Таблица 5.1.1: Прекъсвания

млн. евро

Фонд	Политика на сближаване: Програмен период 2007–2013 г.							
	Общо неприключени случаи към 31.12.2014 г.		Нови случаи през 2015 г.		Приключени случаи през 2015 г.		Общо неприключени случаи към 31.12.2015 г.	
	Брой случаи	Сума	Брой случаи	Сума	Брой случаи	Сума	Брой случаи	Сума
ЕФРР и КФ	99	3 818	87	5 299	135	7 387	51	1 730
ЕСФ	32	970	27	1 392	33	1 599	26	762
ЕФР	7	14	25	157	30	162	2	8
Общо	138	4 802	139	6 848	198	9 148	79	2 501

В таблицата по-горе са представени измененията в броя на случаите на прекъсване на плащанията и в размера на съответните суми за ЕФРР и КФ, ЕСФ и ЕФР. Началното салдо включва всички случаи, които са все още неприключени в края на 2014 г., независимо от годината, през която държавата членка е била уведомена за прекъсването. Новите случаи се отнасят само до прекъсванията, уведомлението за които е изпратено през 2015 г. Приключените случаи са случаите, при които плащането по декларациите за разходи е възобновено през 2015 г., независимо от годината на задействане на прекъсването. Случаите, които са все още неприключени към края на 2015 г., представляват прекъсванията, които продължават да са в сила към 31 декември 2015 г., т.е. срокът за плащането по декларациите за разходи продължава да е прекъснат, докато съответната държава членка предприеме корективни мерки.

Що се отнася до **ЕФРР и КФ**, останалите прекъснати 51 плащания към края на 2015 г. се отнасят до Испания (39), Унгария (5), трансгранични програми (4) и Чешката република (3). Повечето от случаите произтичат от анализа на годишните доклади за контрол, предоставяни от държавите членки, и до известна степен от други източници като медиите или мисиите за одит на Комисията.

По отношение на **ЕСФ** 26-те плащания, които остават прекъснати в края на 2015 г., засягат Испания (11), Италия (8), Франция (2), Унгария (2), Обединено кралство (2) и Германия (1), от които 15 са били прекъснати още в края на 2014 г.

За **ЕФР** повечето прекъсвания се отнасят до въпроси, произтичащи от анализа на годишните доклади за контрол, предоставяни от държавите членки в началото на всяка година (непредставени доклади, докладите не са надеждни или показват висок процент на грешка). 5 оперативни програми са поставени под резерви в годишните доклади за дейността за 2014 г. (с прекъснати плащания): във всичките 5 случая съответната държава членка е предприела необходимите корективни действия и плащанията могат да бъдат възобновени.

Спирания

Що се отнася до **ЕФРР и КФ**, към края на 2014 г. са спрени 6 оперативни програми, като през 2015 г. три от спиранията са прекратени. През 2015 г. са приети десет решения за спиране: Испания (3), трансгранични (3), Унгария (2), Италия (1) и Обединеното кралство (1). Шест от тези нови решения бяха все още в сила в края на годината, в резултат на което общият брой на действащите решения за спиране в края на 2015 г. е девет.

Що се отнася до **ЕСФ**, към края на 2014 г. са спрени 18 оперативни програми, като през 2015 г. спирането за 11 от тях е отменено. През 2015 г. са приети десет решения за спиране на плащанията (Франция (1), Германия (1), Унгария (1), Италия (2), Словакия (1), Испания (1) и Обединеното кралство (3), от които 2 (за Словакия и 1 за Обединеното кралство) са отменени по-късно през 2015 г. В края на 2015 г. в сила все още са общо 15 спирания (Франция (1), Германия (1), Унгария (1), Италия (3), Испания (7) и Обединеното кралство (2)).

Междинните плащания за оперативната програма на **ЕФР** за Естония са спрени през май 2014 г. и възобновени през април 2015 г. Няма друго спиране в стадий на подготовка.

5.1.2. Мерки за предотвратяване на измамите

Първата и най-силна превантивна мярка срещу измами е функционирането на добра система на вътрешен контрол, предназначена и прилагана като пропорционален отговор на установените

рискове. Подобна система може да намали риска от възникването или неразкриването на измами, но не може напълно да премахне вероятността от възникването на измами. В края на 2015 г. оперативните дирекции на ГД „Регионална и селищна политика“ са отговорни за последващите действия във връзка със 70 случая¹⁸, разследвани от OLAF по отношение на ЕФРР и КФ. По оценки на OLAF сума в размер до 1 млрд. евро потенциално може да е засегната от предполагаеми измами или нередности, за които има подозрения. Това е максимална сума, която трябва да бъде оценена от разпоредителя с бюджетни кредити въз основа на докладваните констатации.

Според Доклада на Комисията относно борбата с измамите от 31 юли 2015 г.¹⁹ държавите членки са предали на OLAF общо 3 579 случая на нередности по ЕФРР и КФ, като потенциално засегнатата сума е в размер на 1,68 млрд. евро. Според споменатия доклад през 2014 г. делът на случаите, в които има подозрения за измама, измежду нередностите, за които държавите членки са уведомили OLAF, представлява около 0,51 % от плащанията през 2014 г. в рамките на политиката на сближаване. Комисията проверява работата, извършена от органите на държавите членки във връзка с тяхната борба с измамите, като използва основан на риска подход. Въпреки това, тъй като схемите за измами и корупция са твърде разнообразни и с променящи се елементи и Комисията не може да замести държавите членки и да проверява 100 % от разходите, обхватът на измамите и/или корупцията особено в процедурите за възлагане на обществени поръчки в ЕС (част от които включват също така съфинансирани от ЕС проекти) може да е по-голям от този, за който сочат докладваните суми от държавите членки. По тази причина Комисията продължава да анализира нивата на риск от измами и подозренията в държавите членки, регионите и програмите, видовете докладвани измами (начин на работа) и предприеманите от държавите членки мерки за намаляване на последиците.

В сила влезе съвместната стратегия за борба с измамите (ССБИ) за периода 2015—2020 г.²⁰, която обхваща ЕФРР, ЕСФ, КФ и други фондове. Със ССБИ трите генерални дирекции²¹ целят засилване на настоящите си усилия за борба с измамите чрез поредица от нови инициативи:

През месец декември 2015 г. беше даден успешен старт на Съвместната стратегия за борба с измамите (ССБИ) на генералните дирекции, отговарящи за структурните фондове.

- 1) Анализиране на резултатите от оценките на риска от измами, които държавите членки трябва да направят съгласно законодателните разпоредби за периода 2014—2020 г. с оглед на допълнителна подкрепа и актуализирането на плана за действие по новата стратегия;
- 2) Разширяване на ефективното използване от държавите членки на инструмента за откриване на потенциални измами ARACHNE;
- 3) Организиране на семинари за държавите членки по въпроса за борбата с корупцията и с измамите с цел засилване на капацитета им за по-успешна борба с измамите и корупцията;
- 4) Други действия, целящи насърчаването на добро управление, повишаването на осведомеността и засилването на административния капацитет на държавите членки за защита на финансовите интереси на ЕС и техните национални финансови интереси.

Съвместната стратегия за борба с измамите съдържа план за действие, в който са посочени дейностите за борба с измамите, които предстои да бъдат осъществени от тези генерални дирекции в тясно сътрудничество с OLAF през периода.

През 2015 г. в рамките на борбата с измамите са осъществени и други действия, основните от които са:

- действия за вътрешно обучение и повишаване на осведомеността на служителите и одиторите и програмните органи в държавите членки,

¹⁸ В края на 2014 г. 50 случая са обект на последващи действия. В 8 от случаите последващите действия са приключени през 2015 г. Обект на последващи действия са 28 нови окончателни доклада за случаи, получени от OLAF през 2015 г. COM(2015)386 final http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-commission/2014/pif_report_2015_en.pdf.

¹⁹ Вж. Ares(2015)6023058 от 23 декември 2015 г.

²¹ ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (EMPL), ГД „Морско дело и рибарство“ (MARE) и ГД „Регионална и селищна политика“ (REGIO).

- укрепване на вътрешната процедура за проследяване на окончателните доклади за случаите (ОДС), изготвяни от OLAF,
- обучение и действия за повишаване на осведомеността за държавите членки, които трябва да въведат ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите с оглед на намаляването на остатъчните рискове от измами,
- сътрудничество с OLAF за борба с измамите,
- популяризиране на инструмента ARACHNE в подкрепа на проверките на управлението,
- Ангажиране на гражданското общество чрез „пактове за професионална честност“.

В резултат на своята политика на нулева толерантност към измамите, Комисията е изпратила 42 предупредителни писма, свързани с окончателни доклади за случаи на OLAF и други подозрения за измами през 2015 г.

5.2. Корективни действия

5.2.1. Ситуацията до програмния период 2007—2013 г.

Докладваните през 2015 г. финансови корекции по отношение на **ЕФРР/КФ** за всички програмни периоди остават стабилни спрямо последните три години, като се отчита значително увеличаване на сумите на корекциите, докладвани за програмния период 2007—2013 г.²²

Финансовите корекции за 2015 г. остават стабилни спрямо предходните години, което потвърждава строгата политика на корекции, която се прилага, в това число прекъсванията и спиранията.

Това увеличение за периода 2007—2013 г. се дължи на факта, че през 2015 г. бяха приключени някои отдалечени случаи, за които заявленията за плащане са били блокирани в продължение на месеци или дори на години след извършването на финансови корекции. Едва през 2015 г., след като процедурите за прекъсване/спиране бяха отменени, стана възможно да бъдат докладвани приложените от държавите членки корекции по тези случаи.

Що се отнася до **ЕСФ**, размерът на извършените финансови корекции, които са докладвани през 2015 г., е увеличен за всички програмни периоди, което отразява главно приемането на финансовите корекции в контекста на приключването на програмите за периода 2000—2006 г. и прекратяването на дългосрочните спирания по програмите за периода 2007—2013 г.

5.2.2. Извършени и предстоящи подобрения

По отношение на **фондовете по политиката на сближаване** през 2015 г. Комисията продължи да упражнява стриктно своите надзорни функции, като незабавно предприемаше прекъсване или спиране на плащанията при установяване на пропуски, както и да гарантира, че държавите членки се справят с идентифицираните слабости в системите им за управление и контрол. Целта беше да се установи всеки важен нерешен съществен риск и да се предприемат съответните мерки, така че да се осигури подходяща защита на бюджета на ЕС и да се постигне приемлив остатъчен риск при приключването на програмите. Това доведе до цялостно подобрение за периода 2007—2013 г. в сравнение с периода 2000—2006 г. и до положителна тенденция по отношение на броя на грешките при разходите за политиката на сближаване през годините благодарение на серия от действия, предприети от Комисията в сътрудничество с държавите членки, както е описано по-долу.

Освен това в Регламента за общоприложими разпоредби (ROP) за периода 2014—2020 г. се съдържат по-силни разпоредби за контрол в сравнение с предвидените за периода 2007—2013 г., а изискванията водят до подобряване на отчетността на държавите членки с оглед на по-доброто справяне с грешките и гарантиране на законността и правомерността на съфинансираните разходи. Необходимо е да се подчертаят следните основни аспекти:

Значителни подобрения вследствие на извършването на прекъсвания и спирания и използването на опростени варианти за разходите.

- Нова рамка за финансово управление, според която програмната счетоводна година тече от 1 юли до 30 юни. Сертифициращият орган удостоверява пред Комисията, че разходите в програмните отчети, изготвени за всяка счетоводна година, съдържат само законосъобразни и правомерни разходи, които са декларирани кумулативно през счетоводната година и от които са извадени всички нередности, установени по време на национални проверки и одити.
- Механизъм на задържане на 10 % от всички междинни плащания от Комисията през счетоводната година, което означава, че Комисията възстановява в пълен размер декларираните разходи едва след като са извършени всички национални проверки, включително одитите от одитния орган, и след като резултатите от тях са анализирани подробно и са взети предвид от управляващите и сертифициращите органи.

²² Докладваната сума за 2015 г. включва отрицателни финансови корекции по изгубени съдебни дела и в резултат на това описаната в настоящото тенденция се компенсира — вж. раздел 3.2.2.

- Представянето на декларация за управлението от страна на управляващия орган на програмата, с която се потвърждава информацията, съдържаща се в отчетите, както и че въведената система за контрол осигурява необходимите гаранции по отношение на законосъобразността и правомерността на операциите и декларираните разходи. Тази декларация се придружава от доклад, съдържащ обобщение на всички резултати от контрола и одитите, извършени до заверяването на отчетите, анализ на естеството и мащаба на установените грешки и системни слабости, както и на предприетите или планираните корективни действия.
- Независима одитна работа и одитно становище за отчетите от одитния орган на програмата, в допълнение към одитите за правилно функциониране на системите и одитите на представителни извадки от операциите и разходите, както през настоящия период. Това ще включва гаранция, че всички установени неправомерни разходи са били подходящо и правилно оставени незаверени и извадени от исканията за междинно плащане или от годишните отчети и че в случай на сериозни недостатъци са били приложени корективни действия.
- Въвеждането на задължителни нетни финансови корекции, които следва да се приемат от Комисията и да се прилагат, когато при одитите от страна на ЕС бъдат установени нередности, показващи сериозен недостатък, който не е бил открит/докладван от програмните органи с отчетите по програмата, подавани до 15 февруари всяка година. Нетните финансови корекции, които намаляват средствата за държавите членки в случай на неоткрити/недокладвани сериозни недостатъци, ще осигурят повече стимули за провеждането на сериозни и своевременни проверки на национално равнище, включително от страна на управляващите органи, преди да заверят и представят програмните отчети пред Комисията.
- Опростяване и хармонизиране на правилата за всичките 5 ЕСИ фондове. Засиленото използване на опростени варианти за разходите и положителните резултати от тях за намаляването на грешките.

В областта на **ЕСФ** през 2015 г. Комисията продължава активно да насърчава използването на опростени варианти за разходите (ОВР) чрез семинари и създаването на транснационална мрежа през 2015 г. През ноември 2015 г. на Европейския парламент беше представен обзорен доклад относно опростените варианти за разходите, в който беше подчертано вече доста съществено увеличение в размер на 7 % по ЕСФ, осъществено през периода 2007—2013 г. с опростени варианти за разходите, на 35 %, планирани от националните органи за периода 2014—2020 г. През 2016 г. са определени допълнителни действия, които са съсредоточени върху девет държави членки с най-ниско равнище на планирано използване на опростени варианти за разходите, като общата цел е достигането на 50 % от ЕСФ с изпълнение чрез ОВР. В контекста на средносрочния преглед на МФР се разглеждат предложения за изменение на Регламента.

5.3. Установени пропуски в управлението и контрола на държавите членки и предприети мерки

Както е посочено по-горе, при споделеното управление основната отговорност за ефективното и ефикасното функциониране на системите за управление и контрол на национално равнище се носи от държавите членки. Все пак Комисията се стреми да осигурява по-доброто предотвратяване на грешки от националните системи преди заверяването, като предприема редица действия:

- сътрудничество с управляващите органи за въвеждането на строги и своевременни проверки на управлението, за да се предотврати самото появяване на нередности или наличието им в заверените и представени пред Комисията заявления за плащания,
- осъществяване на превантивни действия за изграждане на капацитет, включително съвети, подкрепа и обучение за програмните органи, за да се повиши техният административен капацитет, където това е необходимо,
- засилено сътрудничество с одитните органи според принципа на единния одит с оглед на своевременното и ефективно отстраняване на рисковете,

- извършване на допълнителни одити, основани на риска, в рискови области и управляващите органи или междинните звена, както и
- упражняване на строг надзор върху програмното управление, като се използват наличните правни инструменти като прекъсвания, спирания и ако е необходимо, финансови корекции.

През периода 2007—2013 г. главните основни причини за грешки се коренят, наред с другото, в сложните структури за управление в някои държави членки, голямото текучество на персонала в някои органи, водещо до загуба на експертни познания, или назначаването на недостатъчно персонал.

Основни причини за грешки при ЕФРР/КФ:

- а) сложни структури в ДЧ;**
- б) сложно законодателство;**
- в) слаб контрол при проверки на управлението в ДЧ.**

Грешките са резултат също така от факта, че националните или регионалните правила, които се прилагат в сферата на политиката на сближаване, е възможно да са по-строги от предвидените в националното законодателство правила за аналогични разходи, които се финансират на национално равнище. Проверките на управлението, които държавите членки извършват, продължават да бъдат основен проблем. Основните проблеми по-специално са: формалният характер на проверките на управлението, недостатъчните проверки на процедурите за възлагане на обществени поръчки, държавните помощи или правилата за допустимост, недостатъчната структура/организация на управляващия орган или междинното звено и липсата на обучение и надзор в случай на делегиране на отговорности. Комисията използва резултатите от одитната работа, за да прецени дали може принципно да разчита на становището на одитния орган, що се отнася до ефективното функциониране на системите.

Основни причини за грешки при ЕСФ:

- а) недопустими разходи;**
- б) недопустими проекти или бенефициери.**

Що се отнася до ЕСФ, недопустимите разходи продължават да бъдат основният източник на грешки, заедно с недопустимите проекти/бенефициери и след това проблемите с обществените поръчки. Комисията предприе целенасочени мерки за отстраняване на основните причини за грешки в тези области. Извършените през 2015 г. мисии за одит бяха съсредоточени върху следните основни теми:

- последващи действия във връзка с получаването на годишните доклади за контрол за 2014 г.,
- тематичният одит на проверките на управлението, които вече са направени през 2013 г. и 2014 г., беше продължен през 2015 г. с девет допълнителни мисии. Отправени са препоръки по програмите, в които са установени области на несъответствие или слаб контрол, и са стартирани процедури на прекъсване и спиране, когато е приложимо,
- през 2015 г. е проведена мисия за одит на 20 програми, за които в годишните доклади за дейността за 2014 г. са изразени резерви,
- през 2015 г. са изготвени повторно шест годишни доклада за контрол и са извършени две мисии за одит по член 73.

Годишният доклад за дейността за 2015 г. на ГД „Морско дело и рибарство“ съдържа резерва поради недостатъци в системите за управление и контрол на следните оперативни програми по **ЕФР**: Чешка република, Италия, Румъния, Словакия и Испания (само Галисия). Италия не е представила своя годишен доклад за контрол; Галисия е обект на ограничение на обхвата. Всичките останали оперативни програми са засегнати от съществени грешки, докладвани в годишните доклади за контрол. Всички държави членки са уведомени за резултатите от извършения от Комисията анализ на годишните доклади за контрол. На засегнатите държави са изпратени писма за прекъсване, когато има висящо искане, в които е посочено нужното корективно действие, което трябва да бъде предприето, за да се допусне възобновяване на плащанията.

5.4. Кумулативни данни

5.4.1 Политика на сближаване: ЕФРР и ЕСФ за периода 2000—2006 г.

Тъй като приключването на периода 2000—2006 г. е в заключителния етап, може да се направи полезно сравнение на общите резултати от корективните действия с общите изразходвани суми и така да се получи по-цялостна картина на въздействието на корективните механизми²³.

Кумулативни корекции в размер на 4,2 % от бюджетните средства

Що се отнася до средствата по ЕФРР и ЕСФ в края на 2015 г., общият размер на финансовите корекции, изчислен само въз основа на надзорната дейност на Комисията, е 7 784 млн. евро.

Таблица 5.4.1: Програмен период 2000—2006 г. — финансови корекции по ЕФРР и ЕСФ, които са потвърдени или са в ход към 31 декември 2015 г.; разбивка по държави членки

млн. евро

Държава членка	Размер на получените средства по ЕФРР + ЕСФ	Процент на получените средства от общия размер на средствата	Потвърдени финансови корекции	Финансови корекции в ход (изпратени писма за приключване)	Общо финансови корекции, наложени за периода 2000—2006 г.	Процент на финансовите корекции спрямо получените средства по ЕФРР + ЕСФ	Дял на наложените финансови корекции спрямо общия размер на финансовите корекции
Белгия	1 945	1,0 %	19	-	19	1,0 %	0,2 %
Чешка република	1 456	0,7 %	6	-	6	0,4 %	0,1 %
Дания	570	0,3 %	1	-	1	0,1 %	0,0 %
Германия	26 960	13,7 %	53	2	54	0,2 %	0,7 %
Естония	305	0,2 %	2	-	2	0,5 %	0,0 %
Ирландия	3 067	1,6 %	36	-	36	1,2 %	0,4 %
Гърция	20 211	10,3 %	1 212	-	1 212	6,0 %	14,8 %
Испания	40 686	20,7 %	3 494	28	3 522	8,7 %	43,0 %
Франция	14 825	7,5 %	482	-	482	3,3 %	5,9 %
Италия	27 501	14,0 %	1 588	373	1 961	7,1 %	24,0 %
Кипър	53	0,0 %	-	-	0	0,0 %	0,0 %
Латвия	518	0,3 %	4	-	4	0,8 %	0,0 %
Литва	773	0,4 %	3	-	3	0,3 %	0,0 %
Люксембург	71	0,0 %	2	-	2	2,6 %	0,0 %
Унгария	1 695	0,9 %	13	-	13	0,8 %	0,2 %
Малта	57	0,0 %	-	-	0	0,0 %	0,0 %
Нидерландия	2 702	1,4 %	44	-	44	1,6 %	0,5 %
Австрия	1 647	0,8 %	4	-	4	0,2 %	0,1 %
Полша	7 032	3,6 %	180	-	180	2,6 %	2,2 %
Португалия	18 178	9,2 %	190	-	190	1,0 %	2,3 %
Словения	215	0,1 %	2	-	2	0,9 %	0,0 %
Словакия	1 245	0,6 %	45	-	45	3,6 %	0,5 %
Финландия	1 789	0,9 %	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Швеция	1 634	0,8 %	12	-	12	0,7 %	0,1 %
Обединено кралство	16 129	8,2 %	324	-	324	2,0 %	4,0 %
Интеррег	5 645	2,9 %	69	-	69	1,2 %	0,8 %
Общо	196 911	100,0 %	7 784	403	8 187	4,2 %	100,0 %

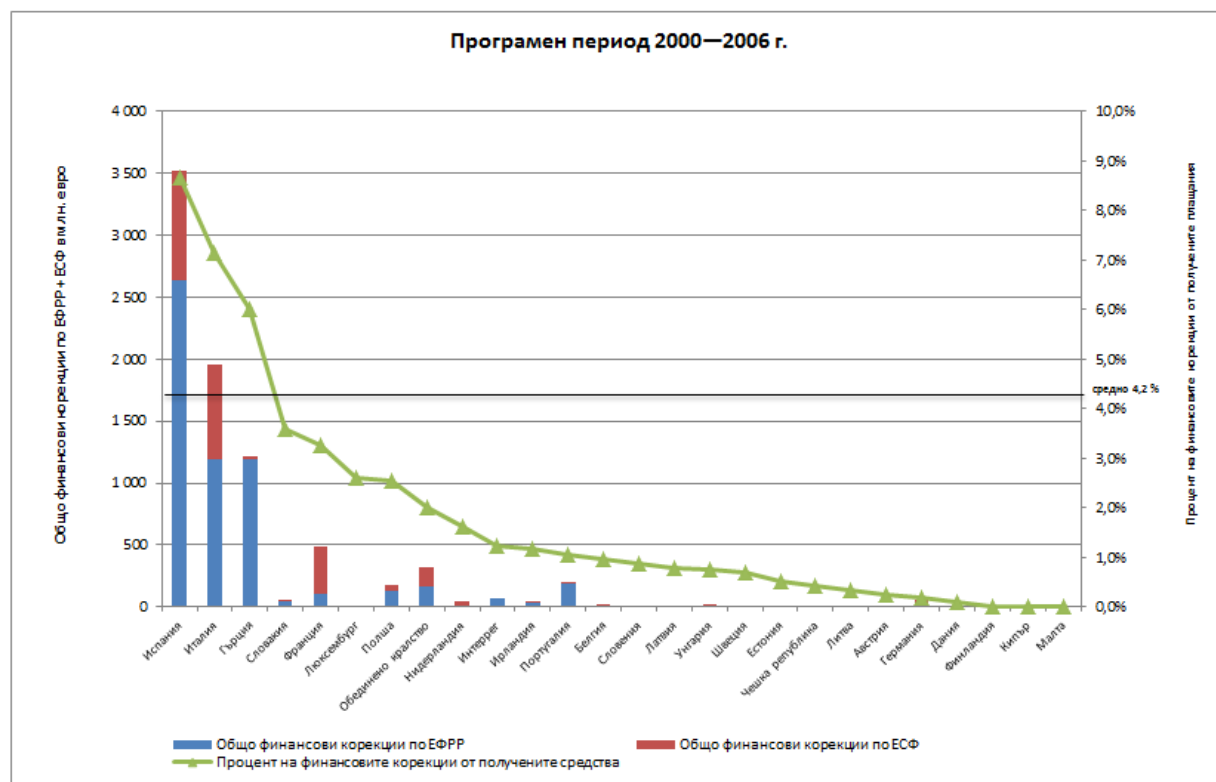
²³ За по-изчерпателно обяснение на корективния механизъм, въведен от Комисията за приключването на периода 2000—2006 г., вж. Доклада за финансовите корекции, извършени за програмите по ЕФРР и ЕСФ за 2000—2006 г. (Ares(2013)689652 — 12 април 2013 г.).

В края на 2015 г. Комисията приключи 361 програми по **ЕФРР** (в сравнение с 338 към края на 2014 г.) от общо 379 програми. Останалите 18 програми представляват случаи, в които държавите членки са оспорили финансовите корекции, предложени от Комисията, представили са допълнителна информация, която трябва да се разгледа, или са поискали възстановяване на невъзстановими суми. Тези случаи се проследяват чрез процедури за финансови корекции (изслушвания) и решения за невъзстановими суми.

За ЕФРР финансовите корекции, наложени от Комисията на всички държави членки кумулативно до края на 2015 г., са 5,8 млрд. евро²⁴, което представлява около 4,5 % от общия размер на отпуснатите средства за всички програми за периода 2000—2006 г. Този процес може да бъде разделен на 4,1 млрд. евро финансови корекции по време на жизнения цикъл на програмите и още 1,6 млрд. евро финансови корекции, приложени при приключването на програмите. Основните засегнати държави членки са Испания (2,6 млрд. евро), Италия (1,2 млрд. евро) и Гърция (1,2 млрд. евро).

За **ЕСФ** процесът на приключване е финализиран в края на 2014 г. В края на 2015 г. общият размер на финансовите корекции за програмния период 2000—2006 г. — като се вземат предвид финансовите корекции в ход — възлиза на 2,4 млрд. евро, което представлява 3,6 % от средствата за ЕСФ. Този процес може да бъде разделен на 1,2 млрд. евро финансови корекции по време на жизнения цикъл на програмите и още 1,2 млрд. евро финансови корекции, приложени при приключването.

Графика 5.4.1: Кумулативни финансови корекции за държавите членки, които са потвърдени или са в ход към 31 декември 2015 г. за ЕФРР и ЕСФ за програмния период 2000—2006 г., спрямо получените средства

²⁴ Тази сума не включва финансовите корекции при източника, приложени от държавите членки преди декларирането на разходите пред Комисията, тъй като за докладването на тези суми не е имало правно изискване. По тази причина Комисията не разполага с такава информация.

5.4.2 Политика на сближаване: ЕФРР/КФ и ЕСФ 2007–2013 г.

Въпреки че се очаква финансовите корекции за периода 2007–2013 г. да продължат да се увеличават през следващите години, когато започва приключването на програмите, данните до момента показват цялостно намаляване на обема на финансовите корекции в сравнение с предходния програмен период.

**Кумулативни корекции
в размер на 1.4 % от
бюджетните средства**

По-малкият обем на финансовите корекции отразява подобряването на капацитета на системите за управление и контрол за откриване на проблеми и коригиране на грешки, преди разходите да бъдат декларирани пред Комисията, както се вижда от по-ниските проценти на грешки за политиката на сближаване през периода 2007–2013 г. в сравнение с периода 2000–2006 г. Вж. също корекциите, извършени през този период от държавите членки.

Таблица 5.4.2: Програмен период 2007–2013 г. – финансови корекции по ЕФРР / КФ и ЕСФ, които са потвърдени или са в ход към 31 декември 2015 г.; разбивка по държави членки

млн. евро

Държава членка	Размер на получените средства по ЕФРР/КФ + ЕСФ за периода 2007–2013 г.	Процент на получените средства от общия размер на средствата	Потвърден и финансови корекции	Финансови корекции в ход (изпратени писма за приключване)*	Общо финансови корекции, наложени за периода 2007–2013 г.	Процент на финансовите корекции спрямо получените средства по ЕФРР/КФ + ЕСФ	Дял на наложените финансови корекции спрямо общия размер на финансовите корекции
Белгия	2 062	0,6 %	24	2	24	1,2 %	0,5 %
България	6 668	1,9 %	144	-	144	2,2 %	3,0 %
Чешка република	26 425	7,6 %	810	-	810	3,1 %	17,2 %
Дания	510	0,1 %	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Германия	25 465	7,3 %	179	1	179	0,7 %	3,8 %
Естония	3 403	1,0 %	12	-	12	0,3 %	0,2 %
Ирландия	751	0,2 %	22	-	22	2,9 %	0,5 %
Гърция	20 210	5,8 %	338	-	338	1,7 %	7,2 %
Испания	34 527	9,9 %	488	2	488	1,4 %	10,4 %
Франция	13 549	3,9 %	64	1	64	0,5 %	1,4 %
Хърватия	858	0,2 %	-	-	-	Неприложимо.	Неприложимо.
Италия	27 943	8,0 %	293	-	293	1,0 %	6,2 %
Кипър	612	0,2 %	-	-	-	Неприложимо.	Неприложимо.
Латвия	4 530	1,3 %	47	-	47	1,0 %	1,0 %
Литва	6 775	2,0 %	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Люксембург	50	0,0 %	0	-	0	0,1 %	0,0 %
Унгария	24 893	7,2 %	432	-	432	1,7 %	9,1 %
Малта	840	0,2 %	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Нидерландия	1 660	0,5 %	-	-	-	Неприложимо.	Неприложимо.
Австрия	1 204	0,3 %	16	-	16	1,3 %	0,3 %
Полша	67 186	19,3 %	334	-	334	0,5 %	7,1 %
Португалия	21 412	6,2 %	22	-	22	0,1 %	0,5 %
Румъния	19 058	5,5 %	961	-	961	5,0 %	20,4 %
Словения	4 101	1,2 %	33	-	33	0,8 %	0,7 %
Словакия	11 483	3,3 %	425	-	425	3,7 %	9,0 %
Финландия	1 596	0,5 %	0	-	0	0,0 %	0,0 %
Швеция	1 626	0,5 %	1	-	1	0,1 %	0,0 %
Обединено кралство	9 883	2,8 %	71	2	71	0,7 %	1,5 %
Трансгранични	7 987	2,3 %	3	-	3	0,0 %	0,1 %
Общо	347 268	100,0 %	4 719	8	4 719	1,4 %	100,0 %

Тъй като програмите за периода 2007–2013 г. се финансират от повече от един фонд, в таблицата по-горе не се прави разграничение между ЕФРР и КФ.

*Тези данни представляват броя на финансовите корекции в ход за ЕСФ; няма данни на разположение за финансовите корекции в ход за ЕФРР / КФ.

Програмен период 2007—2013 г.

Държава	Общо финансови корекции по ЕФРР (млн. евро)	Общо финансови корекции по ЕСФ (млн. евро)	Финансови корекции като процент от получените средства (%)
Румъния	500	450	5.1%
Словакия	400	20	3.7%
Чешка република	750	50	3.0%
Ирландия	800	0	2.9%
България	0	20	2.2%
Унгария	150	0	2.1%
Гърция	300	120	1.9%
Испания	300	180	1.8%
Австрия	0	200	1.7%
Белгия	10	20	1.5%
Италия	200	100	1.4%
Латвия	50	0	1.2%
Словения	30	0	1.0%
Обединено кралство	0	70	0.9%
Германия	150	50	0.8%
Полша	180	150	0.7%
Франция	50	150	0.6%
Естония	50	20	0.5%
Португалия	10	0	0.4%
Швеция	0	0	0.3%
Люксембург	0	0	0.2%
Малта	0	0	0.1%
Трансва̀ния	0	0	0.1%
Дания	0	0	0.1%
Литва	0	0	0.1%
Финландия	0	0	0.1%
Хърватия	0	0	0.1%
Кипър	0	0	0.1%
Нидерландия	0	0	0.1%

За **ЕСФ** държавите членки с най-високо равнище на кумулативния размер на финансовите корекции, които са потвърдени, са Румъния (455 млн. евро), Испания (215 млн. евро) и Полша (157 млн. евро). На този етап от изпълнението и почти на етапа на приключването на програмите кумулативният размер на финансовите корекции, включително финансовите корекции в ход, е в размер на 1,2 млрд. евро, което представлява 1,6 % от средствата от ЕСФ.

Съгласно регламентите за програмния период 2007—2013 г. държавите членки са длъжни да докладват на Комисията ежегодно за корекциите²⁵, произтичащи от всички извършени проверки. Комисията извършва основани на риска одити и документни проверки, за да оцени надеждността на тези данни като част от процеса за гарантиране на своята достоверност и точност.

²⁶ С оглед на отстраняването на риска от дублиране, представените суми в настоящия раздел са изчислени като разликата между кумулативните размери, докладвани от държавите членки (доклади по член 20 за оттеглянията и възстановяванията), и финансовите корекции, докладвани от Комисията (таблица 3.2.3 по-горе)

6. ПРЯКО И НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

По отношение на разходите при пряко и непряко управление Комисията разполага с рамки за контрол, целящи предотвратяването, откриването, коригирането и съответно възпирането на нередности на различните етапи в процеса на управление на безвъзмездните средства, за да се постигнат както оперативните, така и финансовите цели. По-долу е представен преглед на извършените проверки в две ключови области на разходите при пряко и непряко управление: научни изследвания и международна помощ.

За **разходите за научни изследвания** рамката за контрол, която е приложима както за прякото²⁷, така и за непрякото²⁸ управление, започва с разработването на работна програма, което преминава през обширен процес на консултации, за да се гарантира, че в най-голяма степен отговаря на очакванията на всички заинтересовани страни и ще увеличи до максимум резултатите от научните изследвания. След като се направи оценка на предложенията, се извършват допълнителни проверки, тъй като избраните предложения се превръщат в правно обвързващи договори. Изпълнението на проекта се наблюдава през целия негов жизнен цикъл. Плащанията срещу декларации за разходи подлежат на предварителни проверки в съответствие със стандартни процедури, които включват одитен сертификат, издаден от правоспособен одитор. Освен стандартни проверки може да се извършват също така допълнителни, целенасочени проверки в съответствие с получената информация и риска от операцията.

Основният източник на гаранции са задълбочените последващи проверки, които се извършват на извадка от декларациите в помещенията на бенефициерите, след като разходите са направени и декларираны. Голям брой от тези задълбочени проверки се извършват през целия период на изпълнение на програмата. Всички изплатени суми над дължимото се възстановяват, а систематичните грешки обхващат всички текущи участия на даден бенефициер.

В областта на **международното сътрудничество и развитие** Комисията създаде рамка за контрол за предотвратяване, откриване, коригиране и съответно възпиране на нередности на различните етапи от осъществяването на едно финансиране, която е приложима и към двата режима на управление (пряко и непряко²⁹), използвани за това осъществяване. Тази стратегия започва с избора на най-подходящия инструмент при изготвянето на документите за планиране и вземането на решения по финансови въпроси и се изразява в действителните проверки, извършвани на всички етапи на изпълнението. От гледна точка на финансовия контрол системата се състои от редица инструменти, систематично прилагани към изпълнението на договори и предоставянето на безвъзмездни средства за всички режими на управление: предварителни проверки на плащанията, одити, извършвани от Комисията и предвидени в одитната програма, проверки на разходите, извършени преди плащанията на бенефициерите на безвъзмездни средства, мисии за проверка в международни организации и цялостна последваща проверка въз основа на проучването относно процента на остатъчни грешки, извършвано всяка година.

Финансовите интереси на ЕС затова са защитени, в допълнение към всички други възможни средства, предлагани във Финансовия регламент, чрез предварителната проверка на Комисията на индивидуалните транзакции, както и чрез последващите проверки или одити и произтичащото от тях събиране на неправомерно изплатени средства в случаите, когато съгласуваните процедури не са били спазени или когато дейностите не са били допустими за финансиране от ЕС.

Накрая, при последното частично преразглеждане на Финансовия регламент³⁰ беше въведена нова система за ранно откриване и отстраняване (EDES), която осигурява откриването и предаването на ограничена информация за стопанските субекти, които представляват заплахата за финансовите интереси на Съюза. Тази информация е централизирана в нова база данни от 2016 г.

²⁷ Бюджет за научни изследвания, изпълняван от Комисията и изпълнителните агенции.

²⁸ Изпълнение на бюджета за научни изследвания, поверено на съвместни предприятия.

²⁹ Изпълнение на бюджета от международни организации.

³⁰ Регламент (ЕС, Евратом) 2015/1929 на Европейския парламент и на Съвета от 28 октомври 2015 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 286, 30.10.2015 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЯ: ПОДРОБНИ ДАННИ

1. Финансови корекции през 2015 г. спрямо получените плащания от ЕС; разбивка по държави членки

Държава членка	Плащания, получени от бюджета на ЕС през 2015 г. (млн. евро)	Финансови корекции, потвърдени през 2015 г. (млн. евро)	Финансови корекции, потвърдени през 2015 г. като процент от плащанията, получени от бюджета на ЕС през 2015 г.	Финансови корекции, извършени през 2015 г. (млн. евро)	Финансови корекции, извършени през 2015 г., като процент от плащанията, получени от бюджета на ЕС през 2015 г.
Белгия	1 045	1	0,1 %	11	1,1 %
България	2 524	67	2,7 %	143	5,7 %
Чешка република	6 921	111	1,6 %	254	3,7 %
Дания	1 139	3	0,3 %	2	0,2 %
Германия	8 796	60	0,7 %	(57)	(0,6 %)
Естония	346	2	0,6 %	1	0,3 %
Ирландия	1 724	(3)	(0,2 %)	19	1,1 %
Гърция	5 672	562	9,9 %	403	7,1 %
Испания	11 975	(181)	(1,5 %)	(157)	(1,3 %)
Франция	11 625	318	2,7 %	661	5,7 %
Хърватия	468	0	0,0 %	0	0,0 %
Италия	10 578	378	3,6 %	373	3,5 %
Кипър	149	0	0,1 %	0	0,1 %
Латвия	900	28	3,1 %	28	3,1 %
Литва	739	8	1,1 %	10	1,3 %
Люксембург	70	1	1,1 %	1	1,3 %
Унгария	5 459	108	2,0 %	255	4,7 %
Малта	95	0	0,2 %	1	0,6 %
Нидерландия	1 129	58	5,1 %	(23)	(2,0 %)
Австрия	1 411	(21)	(1,5 %)	10	0,7 %
Полша	12 957	176	1,4 %	119	0,9 %
Португалия	2 197	148	6,7 %	85	3,9 %
Румъния	6 263	502	8,0 %	595	9,5 %
Словения	816	18	2,2 %	20	2,5 %
Словакия	3 632	264	7,3 %	133	3,7 %
Финландия	1 065	4	0,4 %	4	0,4 %
Швеция	1 045	14	1,4 %	14	1,4 %
Обединено	5 526	102	1,8 %	195	3,5 %
INTERREG	1 887	1	0,1 %	3	0,1 %
ОБЩО	108 153	2 732	2,5 %	3 104	2,9 %

Отрицателните суми, включени в горната таблица, може да се дължат на решения на Съда за анулиране на решения за финансови корекции.

Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да не изглеждат правдоподобно при събиране.

2. Разбивка на корекциите с единна ставка през 2015 г.

	Общо потвърдени финансови корекции (млн. евро)	Финансови корекции с единна ставка*, потвърдени през 2015 г. (млн. евро)	Общо извършени финансови корекции (млн. евро)	Финансови корекции с единна ставка*, извършени през 2015 г. (млн. евро)
Земеделие***				
ЕФГЗ	922	709**	1 017	-
Развитие на селските райони	46	179**	263	-
Сближаване				
ЕФРР и КФ****	1 289	986	1 359	970
ЕСФ	348	279	407	312
ФЕОГА	97	0	24	0
„Ориентиране“				
ЕФР/ФИОР	6	3	10	3
Вътрешни политики	23	10	23	10
ОБЩО	2 732	2 165	3 104	1 295

* Включва екстраполирани корекции.

** Това представлява най-точната прогноза. По-голямата част от финансовите корекции включват суми, основани на точни изчисления и единни ставки.

*** Не са налични данни за извършените корекции с единна ставка в областта на земеделието.

**** Разбивка на корекциите с единна ставка е налична само за МФР за периода 2007—2013 г.

3. Разбивка на финансовите корекции при източника през 2015 г.

Държава членка	Финансови корекции при източника, потвърдени през 2015 г. (млн. евро)	Финансови корекции при източника, извършени през 2015 г. (млн. евро)
Белгия	0	0
България	0	28
Кипър	0	0
Чешка	3	67
Испания	7	7
Финландия	0	0
Франция	3	3
Обединено	0	0
Гърция	2	30
Унгария	12	126
Ирландия	0	0
Италия	6	4
Латвия	2	2
Нидерландия	1	1
Полша	56	4
Португалия	0	0
Румъния	423	507
Швеция	5	5
Словакия	5	5
ОБЩО	524	788

4. Разбивка на нетните финансови корекции през 2015 г.

Потвърдени

млн. евро

Функция от МФР	Нетни финансови корекции, потвърдени през 2015 г.	Финансови корекции със замяна на разходи и други корекции, потвърдени през 2015 г.	Общо финансови корекции, <u>потвърдени</u> през 2015 г.
Интелигентен и приобщаващ растеж	(241)	1 878	1 637
ЕФРР	127	1 157	1 283
Решения на Съда	(457)	0	(457)
Общо ЕФРР	(330)	1 157	826
Кохезионен фонд	26	446	472
Решения на Съда	(9)	0	(9)
Общо Кохезионен фонд	17	446	462
ЕСФ	73	276	348
Устойчив растеж: природни ресурси	1 063	9	1 072
ЕФГЗ	918	4	922
Развитие на селските райони	46	-	46
ФИОР/ЕФР	2	4	6
ФЕОГА „Ориентиране“	97	-	97
Сигурност и гражданство	9	15	23
Миграция и вътрешни работи	9	15	23
ОБЩО	831	1 901	2 732

Общо 549 млн. евро остават да бъдат класифицирани и се третират като ненетни корекции в настоящата таблица.

Извършени

млн. евро

Функция от МФР	Нетни финансови корекции, извършени през 2015 г.	Финансови корекции със замяна на разходи и други корекции, извършени през 2015 г.	Общо финансови корекции, <u>извършени</u> през 2015 г.
Интелигентен и приобщаващ растеж	(117)	1 883	1 766
ЕФРР	259	973	1 231
Решения на Съда	(457)	0	(457)
Общо ЕФРР	(198)	973	774
Кохезионен фонд	63	576	639
Решения на Съда	(54)	0	(54)
Общо Кохезионен фонд	9	576	585
ЕСФ	73	334	407
Устойчив растеж: природни ресурси	1 289	25	1 314
ЕФГЗ	998	20	1 017
Развитие на селските райони	263	-	263
ФИОР/ЕФР	5	5	10
ФЕОГА „Ориентиране“	24	-	24
Сигурност и гражданство	9	15	23
Миграция и вътрешни работи	9	15	23
ОБЩО	1 181	1 923	3 104

5. Суми в областта на земеделието, които държавите членки са събрали от крайни бенефициери през 2015 г.

млн. евро

Държава членка	ЕФГЗ	ЕЗФРСР	Общо за 2015 г.
Белгия	2,8	0,6	3,4
България	1,6	3,1	4,7
Чешка република	0,6	1,0	1,6
Дания	2,4	3,3	5,6
Германия	11,3	11,7	23,0
Естония	0,5	1,3	1,7
Ирландия	5,6	2,8	8,4
Гърция	2,8	3,0	5,7
Испания	19,0	6,6	25,5
Франция	22,9	3,9	26,8
Хърватия	0,3	0,0	0,3
Италия	20,0	21,1	41,1
Кипър	0,3	0,0	0,4
Латвия	1,5	1,0	2,5
Литва	14,9	1,3	16,2
Люксембург	0,3	0,2	0,5
Унгария	3,6	9,1	12,7
Малта	0,0	0,1	0,2
Нидерландия	2,6	1,0	3,5
Австрия	5,7	8,2	13,9
Полша	8,1	19,4	27,5
Португалия	4,9	11,7	16,7
Румъния	10,0	31,5	41,4
Словения	0,6	0,9	1,5
Словакия	1,4	1,2	2,5
Финландия	1,1	1,5	2,6
Швеция	2,0	1,5	3,4
Обединено кралство	9,0	6,9	15,9
Общо	155,4	153,8	309,2

6. Собствени корекции на държавите членки през 2015 г., приложени преди извършване на плащания към бенефициерите (в допълнение към доклада на Комисията³¹)

млн. евро

Държава членка	Пазарни мерки по ЕФГЗ	Преки плащания по ЕФГЗ	ЕЗФРСР	Общо за 2015 г.
Белгия	0,3	1,2	0,9	2,4
България	0,2	13,5	7,2	20,8
Чешка република	0,0	0,3	0,8	1,1
Дания	0,0	1,1	1,4	2,6
Германия	4,7	5,1	7,5	17,3
Естония	0,0	0,6	1,4	2,0
Ирландия	3,0	2,6	0,7	6,2
Гърция	0,6	11,6	6,4	18,6
Испания	27,0	25,9	17,2	70,1
Франция	9,5	5,2	5,6	20,4
Хърватия	0,1	1,0	0,0	1,1
Италия	3,9	26,9	8,0	38,8
Кипър	0,1	0,7	0,2	0,9
Латвия	0,0	1,2	1,6	2,8
Литва	0,0	0,8	2,9	3,7
Люксембург	0,0	0,0	0,1	0,1
Унгария	2,6	11,3	15,3	29,1
Малта	0,0	0,0	0,4	0,4
Нидерландия	6,5	0,8	1,8	9,1
Австрия	2,2	2,4	3,5	8,1
Полша	12,8	12,5	9,9	35,2
Португалия	0,9	2,6	5,5	9,0
Румъния	2,1	11,5	13,3	26,9
Словения	0,1	0,2	0,9	1,2
Словакия	0,2	3,6	1,2	4,9
Финландия	0,0	2,1	2,3	4,4
Швеция	4,6	0,7	2,3	7,6
Обединено кралство	0,6	2,7	5,2	8,5
Общо	81,9	148,0	123,3	353,2

³¹ Произтичащи от статистическите данни за контрола, докладвани от държавите членки на Комисията.

7. Кумулативни корекции към края на 2015 г., докладвани от държавите членки за политиката на сближаване за периода 2007—2013 г.³²

млн. евро

Държава членка	ЕФРР/КФ	ЕСФ	ЕФР	Общо
Белгия	5,2	23,4	-	28,6
България	62,8	4,8	-	67,7
Чешка република	336,4	2,8	-	339,1
Дания	0,7	0,1	0,2	1,0
Германия	393,7	99,2	1,2	494,1
Естония	19,0	0,7	0,5	20,3
Ирландия	0,8	18,2	0,2	19,1
Гърция	672,7	33,3	0,1	706,2
Испания	499,7	240,7	47,1	787,5
Франция	164,9	64,2	2,4	231,5
Хърватия	1,7	0,3	-	2,0
Италия	435,8	111,6	4,2	551,6
Кипър	0,7	0,6	0,3	1,7
Латвия	4,1	2,5	1,2	7,8
Литва	18,8	0,6	0,1	19,5
Люксембург	-	1,0	-	1,0
Унгария	302,1	2,7	0,1	304,9
Малта	1,6	0,3	0,0	1,9
Нидерландия	10,0	5,5	5,5	21,0
Австрия	10,8	4,4	0,0	15,1
Полша	530,4	-	0,8	531,1
Португалия	223,1	73,4	2,5	299,0
Румъния	252,3	-	-	252,3
Словения	73,8	6,8	0,0	80,7
Словакия	168,6	8,9	0,1	177,5
Финландия	2,0	0,9	1,0	3,9
Швеция	7,1	1,4	0,3	8,8
Обединено кралство	137,3	42,8	2,7	182,7
Трансгранични	35,6	-	-	35,6
ОБЩО ИЗВЪРШЕНИ	4 371,7	751,3	70,4	5 193,5

³² В допълнение към доклада на Комисията — вж. раздел 5.5.